



# Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ  
ΓΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ  
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ  
ΕΤΟΣ ΚΒ'  
ΤΕΥΧΟΣ 87  
ΙΟΥΛΙΟΣ  
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ  
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2003

## Τί θά γίνει μέ τό μέλλον τῆς ιεραποστολῆς;

Ἡ ἀξιολόγηση μιᾶς προσπάθειας, ὅπως εἶναι ἡ ιεραποστολή, δέν εἶναι δυνατόν νά γίνει ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, ἀφοῦ τά κριτήρια ἀξιολογήσεως εἶναι πνευματικά καί ὄχι κοσμικά. Οἱ ἀριθμοί τῶν ιεραποστόλων, τῶν πιστῶν τῶν νέων κοινοτήτων, τῶν οικονομικῶν ἐπιχορηγήσεων, τῶν ἀποστελλομένων εἰδῶν καί ἀλλῶν παρομοίων μεγεθῶν δέν δύνανται νά ἀποτελέσουν μέτρα γιά ἐξαγωγή θετικῶν ἢ ἀρνητικῶν συμπερασμάτων. Αὐτό, βέβαια, δέν μπορεῖ νά δώσει ἀφορμές γιά νά κρύβουμε τήν ὀλιγωρία μας ἢ γιά νά θριαμβολοῦμε γιά ἱεραποστολικές ἐπιτυχίες.

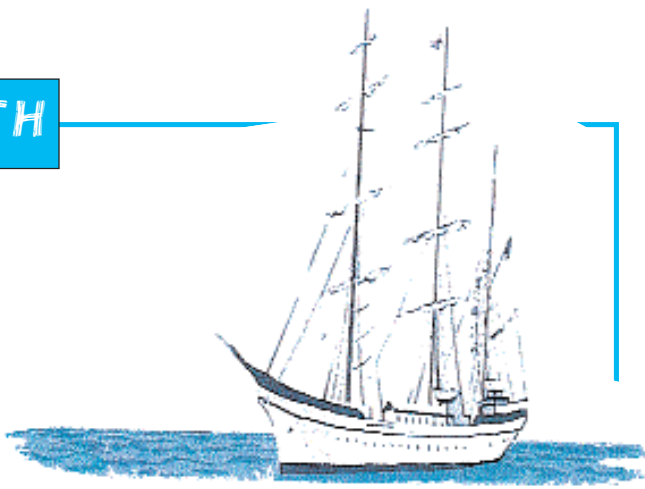
Ἡ προσπάθεια πού ἔγινε μέχρι σήμερα μόνο ἀπό τόν «ἐτάζοντα καρδίας καί νεφρούς» ἄς ἐκτιμηθεῖ.

Τό σήμερα, ὅπουδήποτε καί ἀπ' ὁποιοῦδήποτε καί μέ ὁποιαδήποτε μεθοδολογία νά λειτουργεῖται, ἄς δώσει ἀφορμές γιά νά ἐξετάσουμε ὅλοι μας ἄν ἐπιτελοῦμε ὑπεύθυνα τό λίγα ἢ τό πολύ πού μᾶς ἔχει ἀνατεθεῖ στό πεδίο τῆς ιεραποστολῆς. Ἀπό τήν προσευχή τοῦ κάθε πιστοῦ μέχρι τήν πρακτική τῆς παρουσίας στοῦς χώρους τῆς ιεραποστολῆς, ὁ καθένας μας ἔχει τή δική του προσωπική εὐθύνη καί μ' αὐτή τήν εὐθύνη, ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, ἄς ἀναμετρηθοῦμε.

Γιά τό αὔριο; Τί θά γίνει μέ τό αὔριο;

Κι αὐτό βέβαια βρίσκεται μέσα στή ζωογόνο Χάρη πού «ὄλως συγκροτεῖ τόν θεσμό τῆς ἐκκλησίας». Τά ποικίλα μεγαλόπνοα προγράμματά μας καί ἡ τέλεια ὀργάνωσή μας πιθανῶς, σέ τελική ἀνάλυση, νά ἀποδειχθοῦν ἐγωιστική προβολή τῶν διοικητικῶν μας ικανοτήτων καί νά μὴν ἐπιτρέπουν νά μιλήσει ὁ Παράκλητος μέσα στή διοίκηση τῶν ιεραποστολικῶν ἐκκλησιαστικῶν δομῶν. Ὁ κίνδυνος, ὅμως, αὐτός δέν ἐπιτρέπεται νά μᾶς ἀφήσει ἀδιάφορους γιά τό μέλλον τῆς ὀρθόδοξης ιεραποστολῆς στόν κόσμο. Ἀπαιτεῖται σκέψεις καί προτάσεις νά κάνουμε. Καί, ταυτόχρονα, πρακτικά νά προσπαθήσουμε «ὀστράκινα σκεύη» διοικητικῶν δομῶν νά δημιουργήσουμε. Ἡ θεωρία τοῦ «ὀστράκινου σκεύους» στήν ἐκκλησιαστική διοίκηση προτείνεται ὡς παρουσία ἀπλῶν καί φιλανθρωπῶν δομῶν πού δέν θά εἰδωλοποιοῦν τά διοικητικά σχήματα ἀλλά θά διακονοῦν ταπεινά τήν προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας, πού δέν ὑπάρχει γιά νά ἐξαντλεῖται στή διοίκηση, ἀλλά γιά νά ὀδηγεῖ τό θεοφιλῆ λαό τῆς πρὸς τήν ἐσχατολογική τῆς προοπτική. Ἀπό τίς σελίδες αὐτοῦ τοῦ ὑπεύθυνου ιεραποστολικοῦ περιοδικοῦ, ἐπιτρέπεται καί πάλι νά θέσουμε τά ἐρωτήματα:

- Ποιά εἶναι ἡ εὐθύνη μας γιά τό αὔριο;
- Κάνουμε σκέψεις γιά τό αὔριο;



- Ποιές εἶναι οἱ προτάσεις μας γιά “ὀστράκινα σκεύη”;
- Τά ἀνωτέρω ἐρωτήματα μποροῦν νά δώσουν ἀφετηρία γιά δημιουργικές σκέψεις καί προτάσεις ἀπό ὄλους ὅσους ἔχουν καρδιακό ἐνδιαφέρον γιά τό μέλλον τῆς ιεραποστολικῆς μας παρουσίας στόν κόσμο.

Ἐμεῖς θέτουμε μερικά ἐρωτήματα - θέσεις, μετέχοντας στήν ἀναζήτηση αὐτή.

- Μήπως θά πρέπει ἡ σεπτή Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά ἀφιερῶσει μία συνεδρίασή της, σέ κάποια μελλοντική τῆς σύναξη, στό θέμα τῆς ἐξωτερικῆς ιεραποστολῆς;
- Μήπως θά ἦταν δόκιμο νά ὑπάρχει ἓνα διορθόδοξο ὄργανο μέ ἐκπροσώπους τῶν πρεσβυγενῶν πατριαρχείων, προκειμένου νά γίνεται κοινή ἀντιμετώπιση ὁμοειδῶν προβλημάτων καί, ταυτόχρονα, νά ὑπάρχει ὄφελος ἀπό τήν ἀπόκτηση ιεραποστολικῆς ἐμπειρίας ἀπό τά δρώμενα σέ ἄλλες προσπάθειες ἀπό ἄλλα μέρη τῆς γῆς;
- Μήπως εἶναι ἀναγκαῖο νά δοθεῖ εἰδική προσοχή στό θέμα τῆς ἐξευρέσεως τῶν καταλλήλων προσώπων πού θά διακονήσουν τό ιεραποστολικό ἔργο στοῦς τόπους τῆς ιεραποστολῆς καί, ταυτόχρονα, νά ὑπάρξει εἰδική μέριμνα γιά τήν κατάλληλη ἐκπαίδευση τῶν προσώπων αὐτῶν;
- Μήπως πρέπει «κάποιος» νά ἀσχοληθεῖ σοβαρά καί ὑπεύθυνα γιά τό συντονισμό ὄλων τῶν ἰδιωτικῶν ιεραποστολικῶν συλλόγων πού ἀσυντόνιστα χαράσσουν, κατά τό δοκοῦν, ιεραποστολικά προγράμματα καί δραστηριότητες, χωρίς καμμία συνεργασία μέ τήν προσπάθεια τοῦ συντονιστικοῦ φορέως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος;

Ἡ ιεραποστολή εἶναι ἔργο τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, ἀλλά, ταυτόχρονα, καί δική μας ὀφειλή καί χρέος. Ἄς προσευχηθοῦμε καί ἄς ἀναλογιστοῦμε τό μέλλον τῆς ἀπλῆς καί ταπεινῆς, ἀλλά καί συγχρόνως ὑπεύθυνας, καί ἀναμετρούμενης μέ τήν πρὸς ἡμᾶς ἐντολή τοῦ Χριστοῦ, πού ἀφετηρία τῆς ἔχει ἐκεῖνο τό γνωστό, ἀλλά καί καθοριστικό, γιά τήν χριστιανική μας ταυτότητα «πορευθέντες».

π. Κ.Σ.

## Ἡ οἰκουμενικότητα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στήν παγκοσμιοποιημένη ἐποχή μας

**Η** ΜΟΡΦΗ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου δίνει τήν ἀφετηρία γιά ἓναν ἐπαναπροσδιορισμό τῶν ὄρων «παγκοσμιοποίηση - παγκοσμιοποίηση» καί τοῦ περιεχομένου τους.

Τό ἱστορικό πρόσωπο τοῦ Ἀποστόλου ἔχει ἀπασχολήσει ὅσο λίγα, τόσο τή χριστιανική ὅσο καί τή θύραθεν διανοήση. Πρόχειρη καταγραφή τῶν ἐλληνογλωσσῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων τοῦ παρελθόντος καί νῦν αἰῶνος, καί τά ὁποῖα ἀφοροῦν στό πρόσωπο, στό ἔργο καί στή διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἔδειξε, ὅτι ἔχουν δημοσιευθεῖ ἑκατοντάδες μελέτες γιά τό συγκεκριμένο θέμα. Γεννᾶται τό ἐρώτημα, τί εἶναι αὐτό, τό ὁποῖο καθιστᾶ τόν Ἀπόστολο κεντρικό πρόσωπο ἐπιστημονικοῦ - θεολογικοῦ, καί ὄχι μόνο, ἐνδιαφέροντος γιά τόν σύγχρονο ἄνθρωπο;

Γιά πολλοῦς μελετητές ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀποτελεῖ τήν πιό ἐνδιαφέρουσα προσωπικότητα στό χώρο τῆς χριστιανικῆς γραμματείας. Ἡ ἐπίδραση πού ἔχει ἀσκήσει στοῦς μεταγενέστερους εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε τό ἐπίθετο «παύλιος» νά ἀποτελεῖ προσδιορισμό ἀπόλυτης ἐγγυήσεως στό χριστιανικό κόσμο.

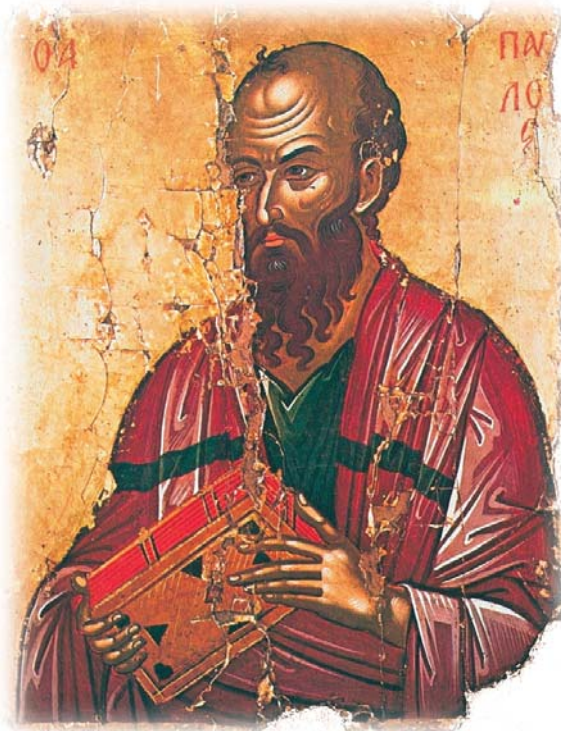
Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀκολουθώντας τήν προσταγή - εὐλογία τοῦ Κυρίου του, εἶχε ὡς σκοπό τοῦ βίου καί τῆς διδασκαλίας του τή διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ (*«ἵνα εὐαγγελίζομαι αὐτόν ἐν τοῖς ἔθνεσιν»* - Γαλ. 1, 15-16). Τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου ξεπέρασε τά στενά γεωγραφικά ὄρια τῆς Παλαιστίνης καί διαδόθηκε σέ ὄλο τό γνωστό μέχρι τότε κόσμο. Ὁ Ἀπόστολος ἐπικοινωνῆσε μέ ἀνθρώπους διαφορετικῶν παραδόσεων καί πολιτισμῶν καί μεταφύτευσε σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ βίου τήν οὐσία τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Διαπιστώνοντας τήν ἀναγκαιότητα τῆς προσωπικῆς ἐπαφῆς μέ τό ποίμνιο δέν περιορίζεται στό κήρυγμα ἀλλά ἐφαρμόζει τήν τακτική τῶν περιουσιῶν, ἡ ὁποία θά τόν καταστήσει πρότυπο ιεραποστολῆς στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Παῦλος δέν παραμένει στατικός διδάσκοντας σέ περιορισμένο ἀκροατήριο καί σέ συγκεκριμένο χώρο, ἀλλά ἐπιδιώκει τήν προσωπική ἐπαφή ταξιδεύοντας συνεχῶς καί ἐγκαινιάζοντας νέες Ἐκκλησίες στό πέρασμά του.

Ἡ ἔννοια τοῦ «ἐπικοινωνιακοῦ», πού τόσο πολύ ἀκούγεται στίς ἡμέρες μας, ἀποτελοῦσε γιά τόν Παῦλο τρόπο ζωῆς. Αὐτή ἡ ἀγωνία γιά ἐπικοινωνία καί κοινωνία μέ τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, τόν ὠδήγησε ὥστε νά ἀναδειξοῦν τό γραμματειακό εἶδος τῆς ἐπιστολογραφίας σέ κορυφαῖο πολιτισμικό παράγοντα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἡ διάδοση τῆς πληροφορίας -

*Ἐπισκόπου Φαναρίου  
Ἀγαθῆς  
Γενικοῦ Διευθυντοῦ  
τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας*

γνώσης, μέσω του γραπτού λόγου, αναδεικνύεται στον Παύλο σέ στοιχείο καταρχήν σωτηρίας και άκοιλούθως προαγωγής πολιτισμού. Δέν είναι τυχαίο ότι άποσπάσματα των έπιστολών του άποτελούν κορυφαίες στιγμές τόσο της Χριστιανικής γραμματείας και θεολογίας όσο και της διανόησης γενικότερα. Ο άγιοπνευματικός φωτισμός τόν ώδήγησε ώστε μέ τή διδασκαλία του νά μαρτυρήσει γιά τήν άλήθεια, τήν καθολική άυτοσυνειδησία και τήν οικουμενική άποστολή της Έκκλησίας. Γιά τό λόγο αυτό δίκαια χαρακτηρίζεται ως «οικουμενικός» διδάσκαλος.

Ο Παύλος άποτελεί τήν πρώτη ιστορική προσωπικότητα, ή όποία θεμελιώνει τίς άρχές της οικουμενικότητας στην άποστολική δραστηριότητα. Έπικοινωνία - κοινωνία - παράδοση διδασκαλίας - κήρυγμα - ιεραποστολή - θεία Πατρεία, αυτά τά στοιχεία θά άποτελέσουν τά συστατικά στοιχεία της συγκροτήσεως του έκκλησιαστικού βίου και της όλης πολιτισμικής και πολιτιστικής άναπτύξεως του χριστιανικού κόσμου. Ο Άπόστολος των Έθνών στην προσπάθειά του νά εκφράσει τήν οικουμενικότητα της Έκκλησίας θά έφαρμόσει τό μοντέλο της πολιτισμικής και πολιτιστικής ζεύξης. Είναι αυτός ό όποιος μετατρέπεται σέ σύμβολο της μεταβάσεως του Χριστιανισμού από τόν Ιουδαϊκό στον Έλληνικό χώρο. Μέ αυτό τόν τρόπο καταργείται άυτομάτως κάθε έννοια έθνικής άποκλειστικότητας της χριστιανικής διδασκαλίας «οὐκ ένι Ιουδαίος οὐδέ Έλλην...» (Γαλ. 3, 28). Η Έκκλησία δέν ύποτάσσεται στίς κτιστές θελήσεις, μέσα από τίς διάφορες έθνικότητες και φυλετικές σκοπιμότητες, άλλά στηρίζεται στην άποκάλυψη του Πατρός. Ο ύμνος της αγά-

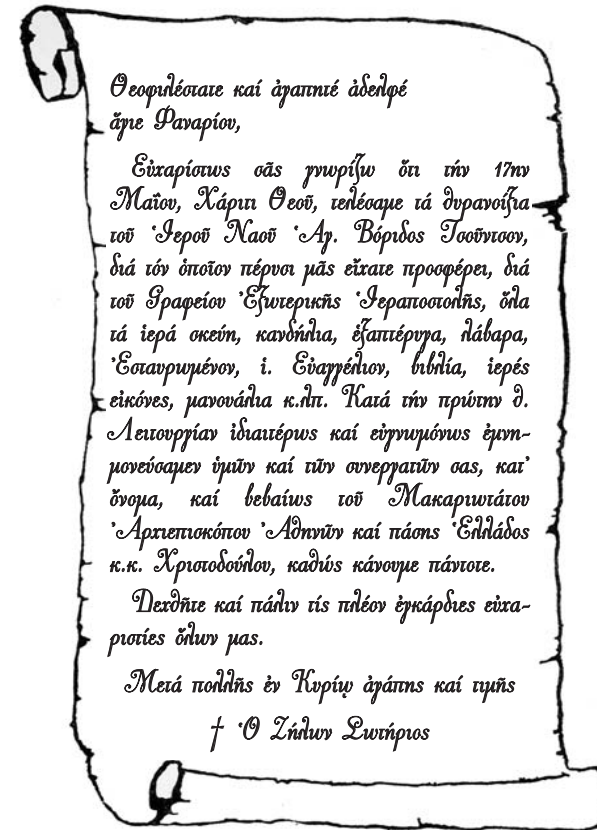


πης (Α΄ Κορ. 13, 1 κ.έξ.) καθλιεργεί τή μετάβαση από τήν γνωστή (παγκόσμια) τότε κοινότητα στην κοινωνία της αγάπης. Άξιοποιώντας τήν οικουμενική πολιτική θεωρία των Στωικών, όπως αυτή περιγράφεται στό έργο του Ζήνωνος «Κοσμοπόλις», τή μεταφύτευι στή χριστιανική διδασκαλία περί της θείας προέλευσης όλων των έξουσιών (Ρωμ. 13-1 κ. έξ.). Στην προσπάθειά του γιά διάδοση του Χριστιανισμού στον έλληνικό φιλοσοφικό χώρο διακηρύσσει τήν ένότητα του άνθρωπίνου γένους στον Άρειο Πάγο μέ τήν γνωστή όμιλία του (Πράξ. 17, 22).

Σήμερα μέσα σέ αυτό τό πλήθος των πληροφοριών και των γεγονότων, πού έχουν νά κάνουν μέ τόν γενικότερο χαρακτήρα της παγκοσμιοποίησης και τήν επιλεκτική διάδοση διαφόρων κατασκευασμένων και επιβαλλόμενων στοιχείων κάτω από τή μόδα του new age και των θεαμάτων τύπου «μεγάλου άδελφού», πού ουσιαστικά άναιρούν τήν ανθρώπινη έλευθερία και καταργούν τήν κοινωνία των πολιτών, ίσοπεδώνουν, άφανίζουν ή άπονεκρώνουν σχέσεις, και κατατάσσουν τόν άνθρωπο στην κατηγορία του θηρά-

ματος, τό έργο του Άποστόλου των Έθνών έρχεται νά διαφυλάξει τήν άυθεντικότητα του άνθρωπίνου προσώπου από τίς «άνυπόστατες άπάτες», από τό «ήν και οὐκ έστι» του θηρίου της Άποκαλύψεως, νά μαρτυρήσει τήν οικουμενικότητα του Εὐαγγελίου του Ίησου Χριστού και νά εκφράσει τήν εικόνα της καθολικότητας της Έκκλησίας, πού κείται πάνω και πέρα από τό χρόνο και τόν τόπο, δηλαδή τό κτιστό, και είναι τό πλήρωμα «του τά πάντα έν πᾶσι πληρουμένου» (Έφεσ. α΄ 23).

ΕΓΙΝΑΝ ΤΑ ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΣΤΟ ΤΣΟΥΝΤΣΟΝ



Άπό τά θυρανοίξια του ιερού ναού.



Ο ιερός ναός άγίου Βόριδος, Τσουντσουν, Κορέας.

Τό έσωτερικό του ναού.



Στήν τελετή των θυρανοίξιών του ι. ναού προσήλθαν μεταξύ άλλων ό Έπιτετραμένος της Πρεσβείας της Ελλάδος (ό Έλληνας Πρέσβης ήταν εκτός Κορέας) και οι Πρέσβεις Ρωσίας και Ρουμανίας μέ τίς οικογένειές τους.



# ‘Ο ἱερός ναός Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου σὴν Καλκούτα

**Μ**έ τῆ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ὁ ὁποῖος βρίσκεται ἐντὸς τοῦ χώρου τοῦ ὀρφανοτροφείου τῶν κοριτσιῶν, λίγα χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὴν Καλκούτα. Μὲ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ ναοῦ ἐκπληρώθηκε ἓνα ὄνειρο, μία ἐπιθυμία. Ἐπιθυμία ὄχι μόνο δική μας ἀλλὰ καὶ τῶν παιδιῶν μας, καὶ ἀποδείχτηκε σὴν πορεία ὅτι τὸ εἶχαν τελικὰ ἀνάγκη. Αὐτὸ διαπιστώθηκε σὴν πράξη καὶ τὸ βλέπουμε καθημερινὰ καθὼς γεμίζει ὁ ναὸς ἀπὸ τὰ παιδιά τοῦ ὀρφανοτροφείου κατὰ τὴ διάρκεια ἡμερησίων ἀκολουθιῶν πού σάν ἄλλοι ἄγγελοι δοξολογοῦν τὸ Θεό.

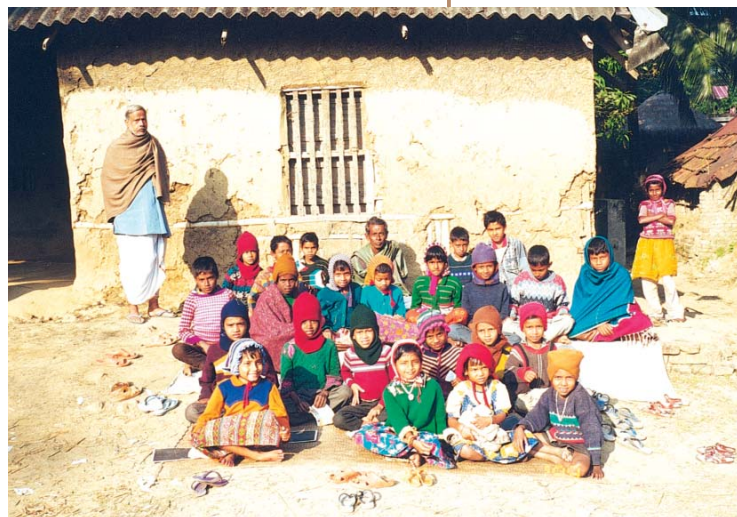
“Ὅλοι θαυμάζουν τὴν ὠραιότητα καὶ τὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ ναοῦ καὶ δοξάζουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὰ θαυμαστά ἔργα πού ἐπιτελεῖ σέ μακρινούς τόπους σάν καὶ αὐτὸν τῆς Ἰνδίας. Ὁ ναὸς δὲν ἀποτελεῖ στολίδι μόνο γιὰ τὸν ὀρφανοτροφείου μας ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν εὐρύτερη περιοχή. Εἶναι τὸ καύχημα ὄχι μόνο τῆς ἱεραποστολῆς ἀλλὰ καὶ τῶν χριστιανῶν τῆς περιοχῆς. Οἱ ἐργασίες τελείωσαν ἀκριβῶς σέ ἓνα χρόνο ἀφ’ ὅτου ἄρχισαν καὶ ὀρίστηκε ἡ ἡμέρα τῶν Ἐγκαινίων ἀπὸ τὸ Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Hong Kong κ.κ. Νικήτα.

“Ἄν καὶ ὁ χρόνος τῆς προετοιμασίας ἦταν ἐξαιρετικὰ λίγος, ἐν τούτοις μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὅλα ἔγιναν μὲ τάξη καὶ ἐνθουσιασμό. Μαζὶ μας ἐργάστηκε καὶ ὁ π. Νικόδημος γιὰ τὴν τελετὴ τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ξεπέρασε τὴν προσδοκίαν μας. Εἶχαν ἔρθει ἀρκετοὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀμερική καὶ ἄλλοι πολλοὶ μὴ Χριστιανοὶ ἀπὸ τὴν γύρω περιοχή.

Τὴν τελετὴ τῶν ἐγκαινίων τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους ἐκτὸς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Hong Kong καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης

Κυθήρων κ.κ. Κύριλλος καθὼς καὶ ἡ συνοδεία τῶν Θωμάδων τοῦ Ἁγίου Ὁρους, οἱ ὁποῖοι ἔψαλλαν μελωδικότατα καὶ πολὺ πανηγυρικά. “Ὅλα ἔγιναν μὲ τέτοια μεγαλοπρέπεια, πού θαύμασαν τόσο οἱ ἱερεῖς ὅσο καὶ οἱ λαϊκοί. “Ὅς ἔχει δόξα ὁ Θεὸς γιὰ τὰ θαυμαστά ἔργα πού ἐπιτελεῖ σὴν τριτοκοσμικὴ αὐτὴ χώρα πού εἶναι γεμάτη εἰδωλὰ καὶ τώρα, δειλὰ δειλὰ, φυτρώνει ὁ σπόρος τῆς Ὀρθοδοξίας, σέ ψυχές πού τόσο πολὺ ἐπιθυμοῦσαν νὰ γνωρίσουν τὴν Ἀλήθεια καὶ νὰ χορτάσουν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν πνευματικὴν τους πείνα. Εἶναι πραγματικὰ δύσκολο νὰ συναισθανθοῦμε τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάγκη αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων γιατί ἐμεῖς τουλάχιστον, ὡς Ἕλληνες, γεννηθήκαμε μὲ τὸ προνόμιο ἄμεσης πρόσβασης

Δημοτικὸ σχολεῖο στὸ... δρόμο.



Δημοτικὸ σχολεῖο.  
Στὸ ἴδιο οἰκόμεδο οἰκοδομεῖται νέο διώροφο κτίριο.

“Ἦδη ἔχουν ἀρχίσει καὶ σέ ἄλλα τρία χωριά ἀνοικοδομήσεις ἱερῶν ναῶν. Οἱ ἐργασίες ἔχουν προχωρήσει ἀρκετὰ καὶ ἐλπίζουμε, σὺν Θεῷ, σύντομα νὰ ἀποπερατωθοῦν γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν ἀνάγκη τῶν Χριστιανῶν.

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἡ ἱεραποστολὴ ἔχει ἐξαπλωθεῖ σέ 52 χωριά τῆς Δυτικῆς Βεγγάλης. Οἱ Χριστιανοὶ ζητοῦν ἓνα χωρὸ δικὸ τους ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. “Ἐνας ναὸς εἶναι μιά Ὀρθόδοξη παρουσία καὶ ἀποτελεῖ καύχημα γιὰ τοὺς Χριστιανούς. Δυστυχῶς ὅμως οἱ δυνατότητές μας τόσο σέ ὑλικοτεχνικὸ ἐπίπεδο, ὅσο καὶ σὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ ἐμπυχοῦ ὑλικοῦ, εἶναι πολὺ λίγες καὶ δὲν ἐπαρκοῦν. Δέν θὰ ἦταν ὑπερβολικὸ νὰ ποῦμε ὅτι δὲν προφθάνουμε νὰ καλύψουμε τὴν ἀτελείωτη ἀνάγκη τόσο τῶν Χριστιανῶν ἀλλὰ καὶ τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων ἐνός καὶ μόνο χωριοῦ!

“Ἐμεῖς, ἀπὸ τὴ δικὴ μας πλευρὰ, ἀγωνιζόμεστε ὅσο μπορούμε περισσότερο, τόσο στό ἱεραποστολικὸ ὅσο καὶ στό φιλανθρωπικὸ τομέα. Ἡ προσευχή μας δὲν εἶναι ἄλλη παρὰ ὁ Κύριος νὰ ἐκβάλλει ἐργάτες εἰς τὸν Ἀμπελῶνα Του.

*Παρακαλῶ θερμὰ νὰ εὐχεσθε.  
Μὲ τὴν ἐν Κυρίῳ ἀγάπην  
Ἱερομόναχος Ἰγνάτιος Σεννῆς*

στοὺς κόλπους τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ δὲν νοιώσαμε ποτέ τὴν ἀποστέρση Ὀρθόδοξου πνευματικοῦ πλοῦτου.

“Ἦδη, μετὰ τὴν τέλειση τῶν ἐγκαινίων, ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ ὁ ναὸς κάθε Κυριακὴ ἀλλὰ καὶ κάθε μέρα πρωὶ καὶ βράδυ μὲ τὴ μικρὴ ἀκολουθία πού κάνουν τὰ παιδιά πρὶν ξεκινήσουν γιὰ τὸ σχολεῖο καὶ τὸ βράδυ μετὰ τὸ φαγητὸ σάν ἓνα εἶδος ἀποδειπνοῦ. Ὁ λαὸς αὐτὸς ἔχει οὐσιαστικὴ σχέση μὲ τὸ Θεό καὶ κατὰ συνέπεια ἔχει ἀνάγκη τοὺς ναοὺς. Τὰ παιδιά τοῦ ὀρφανοτροφείου μὲ πολλὴ χαρὰ τρέχουν στό ναὸ γιὰ νὰ προσευχηθοῦν καὶ κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἀκολουθίας ἀλλὰ καὶ ὅταν τελειώσει ἡ ἀκολουθία, πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ δὲ φεύγουν ἀλλὰ κάθονται καὶ προσεύχονται κατὰ μόνας. Παρακαλοῦν τὸ Θεὸ καὶ Πατέρα νὰ τὰ βοηθήσει καὶ νὰ τὰ προστατεύσει σὴν δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς τους. Πόσα δὲν ἔχει νὰ πεῖ κανεὶς στὸν Οὐράνιο Πατέρα! Κάθε ψυχὴ εἶναι ἓνας κόσμος ὁλοκληρὸς. “Ἐνας κόσμος μὲ ὅλες τὴς δυσκολίες καὶ δοκιμασίες τῆς ζωῆς καὶ πρώτη ἀπ’ ὅλες τὴν ὀρφάνια, τὴ στέρηση τοῦ πατέρα ἢ τῆς μητέρας. Εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ νιώσει κανεὶς αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὴν ἀποστέρση, ὅταν δὲν ἔχει κάποιο προσωπικὸ βίωμα. “Ὅλα αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ λέγονται μέσα στό ναὸ ἀλλὰ καὶ κατ’ ἴδιαν, σὴν προσευχὴ τῶν μικρῶν αὐτῶν ἀγγέλων.

Τὸ δημοτικὸ σχολεῖο στὸ Κάκ Νάκ.



## ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΤΑΡ ΕΣ ΣΑΛΑΑΜ ΤΑΝΖΑΝΙΑΣ

Συνεχίζονται οι χειροτονίες νέων ιερέων για την κάλυψη εφημεριακών κενών στην Ιερά Μητρόπολη Ντάρ Έσ Σαλαάμ. Στις 23 Μαΐου 2003 ο οικείος Μητροπολίτης, κ. Προτέριος, χειροτόνησε εις διάκονον τόν ιθαγενή δάσκαλο από την Άρούσα, Ιωάννη Kihanga. Τήν επομένη συνοδευόμενος από τό νέο διάκονο μετέβη στην περιοχή Morogoro όπου διαμένει ο κ. Χριστόφορος Νικήτας στην οικία του οποίου διανυκτέρευσαν. Ο Σεβασμιώτατος, ή οικογένεια του κ. Νικήτα και ο διάκονος Ιωάννης νωρίς τήν ἄλλη μέρα ξεκίνησαν για τήν Kimamba. Ύστερα από μία πολύ κουραστική διαδρομή έφτασαν στην ἄλλητοτε Ἑλληνική παροικία του Ἁγίου Γεωργίου όπου πρό ενός έτους ανακαινίσθηκε ὁ ναός πού είχε καταστραφεί μετά τήν ἀναχώρηση τών Ἑλλήνων Ὁρθόδοξων ἀπό τήν περιοχή εκείνη.

Στόν Ἅγιο Γεώργιο εφημέριος τώρα είναι ὁ ιθαγενής ιερέας π. Αύγουστίνος και ἀναπτύσσεται μία ἐνορία μέ ἀρκετούς Ὁρθόδοξους πιστούς. Ὅλοι αὐτοί μαζί μέ τόν ιερέα ὑποδέχτηκαν μέ μεγάλο ἐνθουσιασμό τόν Ἐπίσκοπο και τούς ἐπισκέπτες. Στόν ναό του Ἁγίου Γεωργίου ἐτελέσθη ἡ θεία Λειτουργία στή διάρκεια τῆς ὁποίας ὁ διάκονος Ιωάννης ἐχειροτονήθη ιερέας. Ὅλοι ἦταν πολύ συγκινημένοι γιατί πρώτη φορά συμμετείχαν στό μυστήριο τῆς χειροτονίας. Πρὶν ἀναχωρήσουν ἀπό τήν περιοχή ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισκέφθηκε τόν χώρο ὅπου κτίζεται ἡ κατοικία του ἱερέως π. Αύγουστίνου.

Ἡ Taga ἦταν ὁ ἐπόμενος σταθμός τῆς περιοδείας του Σεβασμιωτάτου, ὁ ὁποῖος αὐτή τή φορά συνοδευόταν ἀπό τό ζεῦγος Παπαδημητρίου. Ὁ κ. Νικόλαος Παπαδημητρίου είναι ψάλτης στόν



Ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία του π. Φιλάρτου ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ντάρ Έσ Σαλαάμ κ. Προτέριο.

Μητροπολιτικό ναό του Ντάρ Έσ Σαλαάμ. Στήν Taga ὑπάρχει ὁ Ὁρθόδοξος ἱερός ναός του Ἁγίου Γεωργίου, βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, πού ἀποτελεῖ πραγματικό στολίδι τῆς περιοχῆς. Μέ τή φροντίδα του Σεβ. Μητροπολίτου ἔχει πλήρως ἐξοπλισθεῖ μέ ἱερά σκεύη, εἰκόνες και ἐπιπλά. Ἐφημέριος εἶναι ὁ π. Τιμόθεος, ἱερομόναχος, ἀπόφοιτος Λυκείου. Τό Σεπτέμβριο 2003 θά φοιτήσει στήν Ἐκκλησιαστική Σχολή Ναϊρόμπη, Κένυας, μαζί μέ ἄλλους τρεῖς ἱερεῖς. Στήν Taga ὁ Σεβασμιώτατος εἶχε τήν εὐκαιρία νά συναντηθεῖ μέ τούς λίγους Ἑλληνας πού παραμένουν στήν περιοχή.

Στις 4 Ἰουνίου μία νέα ἐπίσκεψη πραγματοποιήθηκε στήν Iringa. Ἡ διαδρομή ἦταν πανέμορφη κατά μήκος διαφόρων μεγάλων ποταμῶν πού κάνουν εὐφορες τίς καλλιεργημένες περιοχές. Τό ἀπέραντο πάρκο Mikumi, πού τό διασχίσαμε, ἦταν γεμάτο ἄγρια θηρία πού ἐλεύθερα ἔβοσκαν στά καταπράσινα λειβάδια. Ἡ τεράστια ζούγκλα στό βάθος συμπλήρωνε τήν παραδεισένια ὁμορφιά. Τό κλίμα ὅσο πλησιάζει κανεῖς στήν Iringa εἶναι ἀρκετά δροσερό καθ' ὅλη τή διάρκεια του ἔτους, ἐν ἀντιθέσει μέ τό Ντάρ Έσ Σαλαάμ πού σέ κάνει νά ἔχεις πρόγευση κοιλιάσεως. Μετά ἀπό ὀκτώωρη διαδρομή ὁ Σεβασμιώτατος ἔφτασε στό Kidamari, περίπου 40 χιλ. ἔξω ἀπό τήν πόλη Iringa ὅπου φιλοξενήθηκε στήν κατοικία του ὁμογενοῦς κ. Γεωργίου Φιάκου. Ὁ κ. Φιάκος εἶναι κοινωνικός ἀναμορφωτής στήν περιοχή ἐκείνη ὅπου ἀπλόχερα προσφέρει πολλὰ στούς πάμφτωχους ιθαγενεῖς. Πρόσφερε οἰκόπεδο γιά τήν ἀνέγερση ἱεροῦ ναοῦ, ὁ ὁποῖος, μέ χρήματα πού δῖεθεσε ὁ Μητροπολίτης Κιτίου κ. Χρυσόστομος, ἄρχισε ἤδη νά κτίζεται.

Τήν ἐπομένη, τῆς Ἀναλήψεως του Κυρίου, τελέσθηκε ἡ θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό του Ἁγίου Δημητρίου στήν Iringa ὅπου ἐφημερεύει ὁ ιθαγενής ιερέας π. Κηλόπας. Στή θεία Λειτουργία συμμετείχαν ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Τανζανοί τῆς περιοχῆς και μερικοί Ἑλληνας. Μετά τή θεία Λειτουργία ἐγινε ἀγιασμός ἐπί τῆς θεμελιώσεως του ἱεροῦ ναοῦ στό Kidamari, ὅπου θά ἐξυπηρετοῦνται 2.000 περίπου ιθαγενεῖς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί.

Γενικά γιά τήν κάλυψη τῶν εφημεριακῶν κενῶν χειροτονήθηκαν πέντε ἱερεῖς, ὅποτε ὑπάρχουν τώρα ἔξι ἱερεῖς γιά ἑννέα ἐνορίες, και ἐστάλησαν πέντε νέοι στήν Κένυα γιά σπουδές στήν Ἐκκλησιαστική Σχολή τῆς Ναϊρόμπης.

Ἀπό τό Γραφεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

## Νέα ἀπό τήν Ἱεραποστολή Μαδαγασκάρης και Μαυρικίου

Θερμῶς εὐχαριστοῦμε ὄλους ὅσοι ὑποστηρίζουν και βοηθοῦν τήν Ἱεραποστολή στή Μαδαγασκάρη και στό Μαυρίκιο. Ἡ βοήθεια ὄλων, ἐπωνύμων και ἀνωνύμων, ἔχει συμβάλει τά μέγιστα στήν πρόοδο τῶν ἐδῶ ἔργων πού ἀποτελεῖ δόξα Θεοῦ και χαρά ὄλων μας.

Στή Μαδαγασκάρη, ὅπως ἤδη γνωρίζετε, πέρσι εἶχαμε ἐμφύλιο πόλεμο μέ πολλὰ θύματα και ἀνυπολόγιστες ὑλικές ζημιές. Ἡ νέα κυβέρνηση προσπαθεῖ μέ τά ἐλάχιστα μέσα πού διαθέτει και μέ πολλὴ ἀργούρην ρυθμούς νά ἐπαναφέρει τή χώρα στήν κανονική ζωή. Βέβαια οἱ ζημιές και οἱ καταστροφές εἶναι πολλές και ἡ φτώχεια του κράτους δέν παρέχει τά ἐχέγγυα σύντομης ἀνάκαμψης. Ἐκτός ἀπό τά προβλήματα του ἐμφυλίου πολέμου εἶχαμε και τίς θεομηνίες, κυκλώνες και τούς λοιμούς πού θερίζουν τόν κόσμο. Οἱ ἀσθένειες και ἡ πείνα εἶναι τά προβλήματα πού μᾶς ἀπασχολοῦν τελευταῖα μέ ἀπέτελεσμα νά πεθάνουν πάνω ἀπό 65.000 ἄνθρωποι. Μεταξύ τῶν περιοχῶν πού ἔχουν πληγῆ εἶναι και περιοχές στίς ὁποῖες ὑπάρχουν Ὁρθόδοξες ἐνορίες ὅπου πολλοί ἐνορίτες ἔχουν πεθάνει ἀπό πείνα και πολλὰ σπίτια ἔχουν καταστραφεί. Πολλοὶ τρέχουν σέ μᾶς ζητώντας τήν ἀρωγή τῆς Ἐκκλησίας στήν καταστροφή πού τούς βρῆκε, σέ μία χώρα πού τό κράτος προνοίας εἶναι ἀνύπαρκτο.

Ἔτσι ἀπευθυνόμαστε και πάλι σέ ὄλους σας νά συνδράμετε μέ κάθε τρόπο στή νέα μάστιγα τῆς πείνας, τῆς ἀρρώστειας, λοιμῶν και λιμῶν. Αὐτό, ἀδερφοί μου, εἶναι και τό κάλεσμα του Κυρίου μας, ὁ ὁποῖος μᾶς ζητᾶ νά τρέχουμε στόν πόνο τῶν πασχόντων και τῶν τεθλιμμένων.

Λόγω τῶν γεγονότων αὐτῶν, τώρα εἶναι εὐκαιρία νά δημιουργηθοῦν κατάλληλες συνθήκες και γιά τήν κλινική μας ὥστε νά περιθάλπει περισσότερους ἀσθενεῖς. Μέ τή νέα κυβέρνηση εὐελπιστοῦμε ὅτι θά ξεπεραστοῦν ὄλα τά ἐμπόδια γιά νά δοθεῖ ἡ ἄδεια νά λειτουργήσῃ ἡ κλινική μας πού θά ἀποτελεῖ τό καύχημα τῆς Ἱεραποστολῆς και τό κόσμημα τῆς Ὁρθοδοξίας. Μέ τή βοήθεια του Θεοῦ βρέθηκε εὐσεβῆς Χριστιανός ἀπό τήν Αὐστραλία πού δώρισε ἕνα ποσό γιά νά ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες ἐπέκτασης τῶν κτιρίων τῆς κλινικῆς πού θά ἐξυπηρετήσῃ τίς ἀνάγκες τῶν ἀσθενῶν. Ἦδη τό Ὑπουργεῖο Ὑγιεινῆς μᾶς παρακάλεσε νά ἐπισπεύσουμε τό ἔργο γιά νά ἐξυπηρετεῖ τούς φτωχοῦς τῆς Μαδαγασκάρης, οἱ ὁποῖοι δέν μποροῦν νά νοσηλευτοῦν ἄλλοῦ, λόγω του ὅτι ὄλα εἶναι ἐρείπια. Πιστεύουμε ὅτι ὁ Θεός θά φροντίσῃ ὥστε νά

ἀποπερατωθοῦν τά ἔργα και νά ἔλθῃ ὁ Πατριάρχης νά κάνει τά ἐγκαίνια κατά τό τέλος τῆς χρονιάς.

Τό ἐπόμενο πρόβλημα πού θά ἀντιμετωπίσουμε εἶναι αὐτό τῶν φαρμάκων και τῆς μισθοδοσίας γιαντρῶν, νοσοκόμων και ἄλλου προσωπικοῦ. Μέ τούς ὑπολογισμούς πού κάναμε τά μηνιαῖα ἐξοδα θά ἀνέρχονται στά 3.500 εὐρώ. Αὐτό θά εἶναι ἕνα μεγάλο βᾶρος πού θά ἐπωμισθοῦμε, πιστεύουμε ὅμως ὅτι κάποιοι θά εὐαισθητοποιηθοῦν και θά συνδράμουν και σέ αὐτό τό κάλεσμα.

Ὁ Μαυρίκιος δέν μπορεῖ νά συγκριθεῖ μέ τή Μαδαγασκάρη. Τό νησί Μαυρίκιος βρίσκεται στόν Ἰνδικό Ὠκεανό, ἔχει πληθυσμό 1.300.000 κατοίκους και εἶναι ἀπό τά πιό γνωστά τουριστικά θέρετρα στόν κόσμο. Οἱ περισσότεροι κάτοικοί του εἶναι Ἰνδουιστές. Λατρεύουν τά εἰδωλα και διάφορα δαιμόνια και μπορεῖ κανεῖς νά δεῖ τό πνευματικό σκοτάδι στό ὁποῖο βρίσκονται οἱ ἄνθρωποι τῆς κατά τά ἄλλα προοδευτικῆς αὐτῆς νήσου. Μέ τή βοήθεια ὅμως του Θεοῦ και τήν ἀκούραστη και τή συνεχῆ προσπάθεια του Ἐπισκόπου Μαδαγασκάρης ἐδῶ και δύο χρόνια ἡ Ὁρθοδοξία προχωράει μέ σταθερά βήματα και καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες του θαύματος πού ἐπιτελεῖται στό Μαυρίκιο.

Δέν εἶναι μόνον ἡ πρόοδος τῶν ἐργασιῶν πού μᾶς συγκινεῖ, ἀλλῆ και ἡ βοήθεια τῆς τοπικῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἔχει ἀναγνωρίσει ἐπίσημα τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία και μᾶς ἔδωσε δωρεάν τό οἰκόπεδο γιά νά χτιστεῖ ὁ ναός.

Εὐχαριστοῦμε και πάλι ὄλους τούς εὐσεβεῖς Χριστιανούς πού μᾶς βοήθησαν και βοηθοῦν τήν Ἱεραποστολή μέ τή συνεχῆ βοήθεια και ἀγάπη τους γιά τό ἐδῶ ἐπιτελούμενο ἔργο.

Ἐκ του Γραφείου τῆς Ἐπισκοπῆς



**Θ**ΕΩΡΩ ότι είναι ωφέλιμο –γι’ αυτό γράφονται και οι γραμμές που ακολουθούν– να γίνονται κατά καιρούς γνωστά στο ευρύτερο κοινό κάποια απ’ τὰ ποιμαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι σέ ιεραποστολικούς χώρους για να λειτουργήσουν ως άφορμή και στους ειδικούς για περαιτέρω μελέτη των προβλημάτων, κατά τὸ «δίδου σοφῶ ἀφορμήν, καί σοφώτερος ἔσται» (Παρ. 9,9).

Πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια προσῆλθε διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος στήν ἐν Κορέᾳ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μιά μητέρα μέ τήν πεντάχρονη κόρη της. Ὁ σύζυγός της παραμένει ἀκόμη ἀνευ θρησκευματος καί τὸ περιβάλλον τῆς οἰκογένειάς της εἶναι βουδδιστικό. Ἐν τῷ μεταξύ ἦλθε καί τὸ δεύτερο παιδί. Στήν ἀρχή τῆς ἐγκυμοσύνης της ἀνακώνωσε τὸ εὐχάριστο γεγονός στὸν Ἐπίσκοπο καί ζήτησε νά τὴν εὐλογηθῆ καί νά προσευχηθῆ ὥστε ὅλα νά τελειώσουν κατ’ εὐχὴν. Καθ’ ὅλην τὴν περίοδο τῆς κυοφορίας ἐκκλησιαζόταν ἀνελλιπῶς καί συμμετείχε ἐνεργῶς σέ ὅλες τὶς ἄλλες ἐκδηλώσεις τῆς κοινότητας τοῦ ἁγίου Νικολαίου στή Σεούλ.

Μιά ἐβδομάδα πρὶν τὸν τοκετὸ ἦρθε στήν ἐκκλησία γιὰ νά τῆς διαβάσουμε τὴν εἰδική «Εὐχὴ πρὸ τοῦ τοκετοῦ» πού ὑπάρχει στὸ Κορεατικὸ Εὐχολόγιο, ὥστε νά τὴν διαφυλάξῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τοὺς κινδύνους πού ἐγκυμονεῖ κάθε τοκετός καί νά φέρῃ ἕνα ὑγιὲς παιδί στὴ ζωὴ, ὅπως ἴθι ἡ σχετικὴ Εὐχὴ. Τὴν πρωτοβουλία ἀλλήλα καί τὴν ἐπιμέλεια συντάξεως τῆς εἰδικῆς αὐτῆς Εὐχῆς εἶχε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ζήλων κ. Σωτήριος. Ἀπ’ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς διακονίας του στήν Κορέα οἱ Κορεάτισσες Ὁρθόδοξες μέλησες μητέρες, λίγες μέρες πρὸ τοῦ τοκετοῦ τους, πήγαιναν στὸ ναὸ καί ζητοῦσαν νά προσευχηθῆ γι’ αὐτές. Ἐπειδὴ, ὡς γνωστόν, δέν ὑπάρχει στὸ Εὐχολόγιο κάποια σχετικὴ Εὐχὴ σκέφθηκε τὴν δημιουργία τῆς ἐν λόγῳ Εὐχῆς, ἡ ὁποία ἐγίνε μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἀποδεκτὴ καί ἔχει γίνε πλέον ἔθος στήν Κορέα.

Ὅταν γεννήθηκε τὸ παιδί πήγαμε στὸ μαιευτήριο καί ἀναγνώσαμε τὴν σχετικὴ Εὐχὴ ἐπὶ «τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου». Ἀξίζει νά σημειώσουμε ἐδῶ τὴν παρουσία τοῦ Ὁρθόδοξου ἱερέα καί τὴν προσευχὴ πού ἐγίνε

στὸ μαιευτήριο, καί ἰδιαίτερως τὸ θάρρος της νά ὁμολογῆ τὴν πίστη της μπροστὰ στήν βουδδίστρια πεθερὰ της, σπανιότατο πρᾶγμα γιὰ τὰ κορεατικὰ δεδομένα. Τὴν ὄγδοη ἡμέρα τὴν ἐπισκεφθῆκαμε στὸ σπίτι γιὰ τὴν «Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῆς ὄγδοης ἡμέρας», δίδοντας στὸ νεογέννητο τὸ ὄνομα Θεοδώρα. Καί μετὰ ...τὴν χάσαμε! Τί συνέβη; Τίποτε τὸ ἰδιαίτερο. Ἀπλῶς περίμενε νά συμπληρωθῶν, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσα τάξη, οἱ σαράντα πρῶτες ἡμέρες γιὰ τὸν πρῶτο ἐκκλησιασμό τῆς μητέρας καί τοῦ βρέφους! Τῆς τηλεφωνούσαμε γιὰ νά μαθαίνουμε τὰ νέα της, ἀλλὰ τὸ πρόβλημα ἦταν ὅτι, παρὰ τὴν σφοδρὴ ἐπιθυμία της, εἶχε ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὴν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας καί τὴν ζωὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας.

Πῶς ὅμως ἦταν δυνατόν νά παραμείνῃ καί στὸ σπίτι κλεισμένη ἀφοῦ ἔπρεπε νά ἐργασθῆ; Γι’ αὐτὸ συνέβαινε τὸ ἐξῆς ὁξύμωρο: Στὴν μὲν ἐκκλησία ἦταν ἀπαγορευμένο (!) νά ἔρχεται, στὸ Πανεπιστήμιο, ὅμως, πού διδάσκει μουσικὴ πήγαινε κανονικά!

Ὅταν ἦρθε μέ τὸ μωρὸ γιὰ τὸν σαραντισμό, ἔφερε μαζί καί τὸν ἄνδρα της, τὸν ὁποῖο προσπαθεῖ μέ τὴν μιά ἢ τὴν ἄλλη εὐκαιρία νά τὸν φέρῃ στήν ἐκκλησία, γιατί τὸ ὄνειρό της εἶναι νά γίνῃ κι αὐτὸς κάποια μέρα Ὁρθόδοξος. Ἡ χαρὰ της πού ξαναβρέθηκε στήν πνευματικὴ τῆς οἰκογένεια ἦταν ἐκδηλῆ στὸ πρόσωπό της. Μετὰ τὴν θεία Λειτουργία ἐπέστρεψε στὸ σπίτι της, ἄφησε τὸ βρέφος στήν μητέρα της καί ξαναγύρισε στήν ἐκκλησία, ὅπου παρέμεινε μέχρι ἀργά τὸ

Σαραντισμὸς βρέφους ἀπὸ τὸν π. Ἀλέξανδρο Χάν στὸ Πουσάν Κορέας.



Πάντα τὰ ἔδωκε

ἀπόγευμα συμμετέχοντας στήν συνάντηση τῶν νέων ζευγαριῶν, στήν ὁποία εἶχαν ἐτοιμάσει καί μιά μικρὴ δεξίωση γιὰ νά τὴν συγχαροῦν γιὰ τὸ νεογέννητο καί νά τὴν καλωσορίσουν.

Ἐάν παρακολουθοῦσε κανεὶς ὅλα αὐτὰ πού συνέβησαν ἐκείνη τὴν Κυριακὴ σίγουρα θά προβληματιζόταν γιὰ τὸ ἔάν θά πρέπει νά ἰσχύῃ ἡ ἀπαγόρευση σ’ αὐτές τὶς περιπτώσεις. Ἡ ἡλικία στήν οὐσία ἀποκόπτεται ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα καί τὰ μυστήρια (ἐπιτίμιο ἀκοινωνσίας; μικρός ἀφορισμός;) γιὰ, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, πέντε ἕως ἕξην Κυριακές. Καί μᾶς ρωτοῦν δικαιολογημένα: «Γιατί, πάτερ, δέν μπορούμε νά ἐκκλησιασθοῦμε; Ποιὰ εἶναι ἡ ἁμαρτία μας; Τὸ νέο παιδί πού ἦρθε στὸν κόσμο! Στὴν περίοδο τῆς Κατηχήσεως δέν μᾶς διδάξατε πῶς ὁποῖος ἀποκόπτεται, ἀνευ λόγου, ἀπὸ τὴν εὐχαριστιακὴ σύναξη γιὰ περισσότερες ἀπὸ τρεῖς Κυριακές εἶναι ἄξιος ἀφορισμοῦ κατὰ τοὺς κανόνες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας;». (Βλ. κανὼν 80ος Στ’ Οἰκ. Συνόδου). Τί νά τοὺς ἀπαντήσουμε; Ποιὰ ἀπάντηση πειστικὴ θά δικαιολογήσῃ τὴν παράδοση αὐτή;

### «Ὁ Θεός... ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύρα πίστεως»

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καμερούν κ. Δημήτριος πραγματοποίησε ἀπὸ 30 Ἀπριλίου μέχρι 4 Μαΐου 2003, τὴν πρώτη ποιμαντικὴ ἐπίσκεψή του στήν πανέμορφη χώρα τῆς Γκαμπόν, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν π. Γεώργιο Βακωνάκη.

Ἀργά τὸ βράδυ τῆς Τετάρτης 30ῆς Ἀπριλίου, μετὰ ἀπὸ κοπιαστικὸ ταξίδι, φθάσαμε στὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Λιμπρεβίλ, πρωτεύουσας τῆς Γκαμπόν, ὅπου μᾶς ὑποδέχθηκαν Ἕλληνες καί Λιβανέζοι Ὁρθόδοξοι καί πολλοὶ Γκαμπονέζοι κατηχούμενοι.

Τὴν ἐπομένη, ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη στὸν ἐμπορικὸ λιμένα, ὅπου ἐπισκέφθηκε τὸ ἐλληνικὸ πλοῖο «AFRICAN LION» καί τέλεσε ἁγιασμό. Οἱ στιγμὲς ἦταν συγκινητικὲς! Οἱ ναυτικοὶ μας μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα καί τὶς οἰκογένειές τους, ἐκλαιγαν ἀπὸ συγκίνηση καί δόξαζαν τὸν Θεὸ γι’ αὐτὴν τὴν εὐλογημένη στιγμὴ, πού ὁ Χριστὸς τοὺς ἀζῶσε νά εὐλογηθοῦν καί νά αισθανθοῦν πολὺ κοντὰ στήν πατρίδα καί στοὺς δικούς τους.

Τὴν Παρασκευὴ, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μέ τὶς ὁμάδες τῶν Γκαμπονέζων πιστῶν οἱ ὁποῖοι διψοῦν γιὰ Φῶς ἀληθινὸ, διψοῦν γιὰ

Τὰ ἐρωτήματα εἶναι ἀμείλικτα. Δέν ἀγνοοῦμε ὅτι ἡ πρακτικὴ αὐτὴ θεοπίστηκε σέ ἄλλες ἐποχές καί κάτω ἀπὸ ἐντελῶς ἄλλες συνθήκες καί, κυρίως, γιὰ τὴν προστασία τῆς μητέρας καί τοῦ βρέφους. Δέν εἶμαι ἀρμόδιος νά πῶ ἔάν εἶναι δυνατόν σήμερα νά εφαρμοστοῦν οἱ διατάξεις αὐτές στὶς παραδοσιακὲς λεγόμενες Ὁρθόδοξες χώρες. Αὐτὸ ὅμως πού φαίνεται πολὺ δύσκολο, ἔάν ὄχι ἀδύνατο, εἶναι νά προσπαθοῦμε ἐν ὀνόματι τῆς τηρήσεως τῆς παραδόσεως νά ἐφαρμόσουμε πρακτικὲς πού εἶναι ὀλιγόλιπα ἀκατανόητες στοὺς νεόφυτους χριστιανούς μας καί στὸ περιβάλλον τους, καί ποιμαντικῶς ἀσύμφωτες. Τὸ θέμα εἶναι πολὺ σοβαρὸ καί θάπρεπε νά ἀπασχολῆσῃ τοὺς κανονολόγους καί τοὺς ειδικούς ὥστε νά ληφθῆ σχετικὴ ἀπόφαση ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία γιὰ νά μὴν εἶναι ἀναγκασμένος ὁ καθένας πού ἐργάζεται στήν ιεραποστολὴ νά καταφεύγῃ στοὺς ἐπικίνδυνους αὐτοσχεδιασμούς.

π. Ἀμβρόσιος Ζωγράφος  
Σεούλ Κορέας

Ὁρθοδοξία. Σέ ἕναν χώρο εἰδικὰ διαμορφωμένο συγκεντρώθηκαν ἑκατοντάδες κατηχούμενοι. Ὁ Σεβασμιώτατος μετὰ ἀπὸ πολὺωρη κατήχηση περὶ Ὁρθόδοξου πίστεως, ἀπάντησε στὶς ἐρωτήσεις, στοὺς προβληματισμούς καί στήν ἀγωνία τῶν κατηχουμένων, ὑποσχόμενος ὅτι μέ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ πολὺ σύντομα θά βρεθοῦν κοντὰ τους ιεραπόστολοι γιὰ νά τοὺς κατηχήσουν συστηματικά, νά βαπτισθοῦν καί νά γίνουν μέλη τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Μία νέα Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μέ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ ἀρχίζει νά δημιουργεῖται στήν Γκαμπόν, μιά νέα ἀχτίδα φωτὸς ἀνατέλλει γιὰ νά ζεστάνει τὶς πονεμένες καρδιές τῶν ἐκεῖ ἀδελφῶν μας καί εἶναι σίγουρο ὅτι πολὺ σύντομα ἡ ὁμορφὴ αὐτὴ χώρα θά ἔχει μιά μεγάλη καί πνευματικὰ ἰσχυρὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀρκεῖ νά βρεθοῦν κληρικοί ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα οἱ ὁποῖοι μέ αὐτοθυσίαν θά διακονήσουν τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ. Ὁ θερισμὸς πολὺς ἀλλὰ οἱ ἐργάτες;

Πρωτοπρ. Γεώργιος Βακωνάκης  
Γιαουντέ, Μάιος 2003

Πάντα τὰ ἔδωκε

**Α**Ν ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΟΥΜΕ νά ρίξουμε μιά ματιά στή βιογραφία ενός διά Χριστόν Σαλιού, αυτό που θά τραβήξει ιδιαιτέρως τήν προσοχή μας καί μάλιστα θά μάς ξαφνιάσει, θά είναι μάλιστα ή παραδοξότητα, ή υπερβολή καί ή «τρέλλα» τής συμπεριφοράς του Σαλιού.

Ώστόσο, αν μετά τό πρώτο μας ξάφνιασμα θελήσουμε ή ματιά μας νά γίνει περισσότερο απαιτητική, θ' ανακαλύψουμε μιά καταπληκτική ιεραποστολική θέαση τής εκκλησιαστικής μας ζωής ή οποία φανερώνει τό βάθος τής σχέσης Έκκλησίας καί κόσμου. Γι' αυτό καλύτερα νά πάρουμε τά πράγματα από τήν αρχή.

Διά Χριστόν Σαλιό, δηλαδή τρελλοί για χάρη του Χριστού, καθιερώθηκε από τόν 6ο αι. περίπου (μέ τήν εμφάνιση του αγίου Συμεών από τήν Έμεσα) νά αποκαλούνται οι χριστιανοί εκείνοι, συνήθως μοναχοί, που προσποιούνται τόν τρελλό προκειμένου νά ανταποκριθούν, μέσα από περιέργους καί ασυνήθιστους δρόμους στίς έντολές του Χριστού. Όχι όμως για νά σώσουν μονάχα τή δική τους ψυχή αλλά καί πλήθος άλλων συνανθρώπων. Η ζωή τους, δηλαδή, διαπνεόταν από κίνητρο ιεραποστολικό.

Αυτό που πρέπει νά προσέξουμε στους «βίους» τους είναι ότι ο χώρος δράσης τους είναι ή κοινωνία, οι πόλεις. Όσοι από τους διά Χριστόν Σαλιούς ήσαν μοναχοί, άφησαν τό μοναστήρι ή τό ασκητήριό τους καί εισήλθαν στήν κοινωνία. Οι κοινωνίες, όμως, στίς οποίες εισήλθαν ήσαν πάντοτε χριστιανικές. Αυτές ήσαν τό πεδίο τής δράσης τους. Οι πράξεις που έκαναν ήσαν παράλογες καί προκλητικές, πράξεις ενός τρελλού, οι οποίες όμως είχαν ένα βαθύτερο περιεχόμενο. Οι Σαλιό σύχναζαν σέ ταβέρνες, σέ κακόφημες συνοικίες, έκαναν παρέα μέ τίς πόρνες, συμμετείχαν σέ όλες τίς διαστάσεις του περιθωρίου πλύν μίας: τής άμαρτίας.

Ποιό ήταν αυτό τό βαθύτερο περιεχόμενο; καί γιατί οι Σαλιό έδρασαν στίς χριστιανικές κοινωνίες;

Στους πρώτους αιώνες τής χριστιανικής εποχής οι πιστοί βίωναν περισσότερο έντονα τό γεγονός ότι ήσαν μέλη τής ίδιας οικογένειας. Όμως, όταν μέ τό διάταγμα των Μεδιολάνων ή Χριστιανική Έκκλησία γνώρισε τήν αναγνώριση, οι χριστιανοί άρχισαν νά έφυσχάζουν μέσα στον ιστό τής κοινωνικής τάξης καί οι άδελφικές σχέσεις χαλάρωσαν. Τώρα πιά ο Χριστιανισμός έγινε κοινωνικά άποδεκτός, απέκτησε κρατική ύποστήριξη καί έδραιώθηκε μέ κοσμικό πνεύμα στίς συνειδήσεις, ο θεσμός τής ιδιοκτησίας. Τώρα πιά άρχισε νά κυριαρχεί ή διάκριση μεταξύ του «δικού μου» καί του «δικού σου». Κι αυτή ήταν, σύμφωνα μέ τή μαρτυρία του αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου, μιά από τίς αιτίες άλληλοίωσης του χριστιανικού ήθους. Ένδεικτικά αναφέρουμε ότι τόν 4ο αι. στήν Κωνσταντινούπολη οι περισσότεροι άνθρωποι ζούσαν μέσα στή φτώχεια, στήν ταλαιπωρία καί στους πόνους. Σέ αντίθεση μ' αυτούς, ή ζωή των πλουσίων ήταν ιδιαίτερα προκλητική. Δέν άφορούσε όμως μόνο τίς κοινωνικές άνισότητες ο νέος άνεμος που έπνεε τόν 4ο αι. Οι χριστιανοί απολάμβαναν τιμές, αξιώματα, θέσεις στήν, χριστιανική πιά, Αυτοκρατορία. Ξαφνικά ή Έκκλησία κατακλύσθηκε από πλήθη που έφεραν χωρίς κόπο τήν ετικέτα «Χριστιανός». Ο ιερός Χρυσόστομος ένιωθε στεναχώρια για τό μεγάλο αριθμό των κατ' όνομα Χριστιανών, που τους θεωρούσε μάλιστα μιά επιπλέον τροφή για τό πυρ τής γενής. Κάτω από αυτές τίς συνθήκες, ή χριστιανική ταυτότητα έχανε τή βασική ιδιότητά της νά λειτουργεί ως τό άλλας τής γής, ως ή ζύμη που θά αναπλάσει τό φύραμα, τό ανθρώπινο φύραμα.

Έδώ ακριβώς φανερώνεται ή ιεραποστολική συνείδηση καί δραστηριότητα των διά Χριστόν Σαλιών. Οι Σαλιό ήλθαν νά εργαστούν για μιά ουσιαστική μεταστροφή στο Χριστό καί για τή γέννηση τής πραγματικά χριστιανικής κοινωνίας. Δέν διακήρυξαν μιά άλλη θρησκεία ή μιά άλλη Έκκλησία, αλλά κατέθεσαν τό αίτημα τής ανανέωσης, τήν

ανάγκη μιάς αναβάπτισης. Ύπενθύμισαν τό μήνυμα του Χριστού καί κάλεσαν σέ γνήσια άποδοχή του. Οι Σαλιό ήσαν μιά γροθιά στο στομάχι τής έφρυσχασμένης μετά τους διωγμούς, χριστιανικής κοινωνίας, τάρaxαν τά λιμνάζοντα ύδατα τής ασφάλειας, τής ευημερίας καί τής τυπολατρίας.

Αυτή τήν τυπολατρία «τσαλάκωσε» ο Άγιος Συμεών όταν, Κυριακάτικα, γέμισε τίς τσέπες του καρύδια, πήγε στήν Έκκλησία, στήν αρχή τής θείας Λειτουργίας κι άρχισε νά σβήνει τίς καντήλες. Άκοιούθηκε πανικός. Άρχισαν νά τόν κυνηγούν για νά τόν βγάλουν έξω, αλλά αυτός άνέβηκε στον άμβωνα κι από εκεί χτυπούσε τίς γυναίκες μέ τά καρύδια. Έπιτέλους αυτές ξύπνησαν. Ναι! Όπως μαρτυρούν καί τά κείμενα του ιεροϋ Χρυσοστόμου, πολλήs γυναίκες, μέσα στο πλίσσιο προφανώς τής έξοικίωσής τους μέ τή λειτουργική ζωή, συνήθιζαν νά παίρνουν έναν ύπνάκο στή θεία Λειτουργία. Οι άνδρες είχαν «σοβαρότερες» άσχοιές, άφου σπνόνταν μεταξύ τους κανονικός διάλογος για «τόκους αριθμών, λογισμούς δανεισμάτων» ή «περί κερδών, περί έμπορίας, περί καπηλείας». Γι' αυτό ο Χρυσόστομος δέν δίσταζε νά όμολογεί ότι οι πραγματικά καλοί χριστιανοί αποτελούσαν ένα μικρό κλάσμα από τόν όλικό αριθμό των εκκλησιαζομένων. Οι περισσότεροι εκκλησιάζονταν από συνήθεια.

Αυτή δέν ήταν ή μοναδική ένέργεια του Συμεών, από τήν όποία αναστατώθηκαν καί προκλήθηκαν οι κάτοικοι τής Έμεσσας. Τόν συναντούμε νά εισβάλλει στα γυναικεία λουτρά τής πόλης, νά επηρεαστεί τάχα νά βιάσει τή γυναίκα του ταβερνιάρη εργοδότη του. Κίνητρό του; Νά γκρεμίσει τή σιγουριά καί τό νομικίστικο πνεύμα, που κατατάσσει τους ανθρώπους μέ βάση τά έξωτερικά, επιδερμικά κριτήρια καί παραβλέπει ότι ή σωτηρία είναι ζήτημα βαθειάς μετάνοιας κι όχι απλώς τήρησης ενός κοσμικού καθωσπρεπισμού. Ο βιογράφος του, Λεόντιος επίσκοπος Νεαπόλεως, ο όποιος ρητά μάς διαβεβαιώνει ότι ή είσοδός του ήταν προσχεδιασμένη, έπιβεβαιώνει τόν ισχυρισμό μας. «Πώς αισθανόσουν Πάτερ, όταν μπήκες στα λουτρά των γυναικών»; τόν ρώτησε ο διάκονος Ιωάννης, ο μόνος που γνώριζε τήν άληθινή πολιτεία του αγίου. «Πίστεψέ με, παιδί μου ήμουν

σαν ξύλο ανάμεσα σέ ξύλα» του είπε ο Συμεών.

Ο Άγιος Άνδρέας ο διά Χριστόν Σαλιός έδρασε στήν Κωνσταντινούπολη τόν 9ο αι. Κοντά στα άλλα του χαρίσματα φαίνεται ότι διέθετε καί πολύ «βαρύ χέρι». Τά ευεργετικά του άποτελέσματα αισθάνθηκαν για τά καλά δύο κλέφτες, οι όποιοι απολάμβαναν τά «άγαθά» τής λείας τους σέ μιά ταβέρνα. Ο τρόπος που μεταχειρίστηκε ο Άγιος σίγουρα μάς ξαφνιάζει. Άλλά αν εμπαινε στήν ταβέρνα κι άρχιζε τό κήρυγμα σέ μιά γλώσσα οικεία σέ αξιοπρεπείς νοικοκυραίους, ποιός θά τόν άκουγε; Ο πόνος από τά χαστούκια που δέχθηκαν οι δύο κλέφτες ήταν ένα είδος γλώσσας κατανοητό από τους ανθρώπους του υποκόσμου, καί διαπέρασε τό σώμα καί τήν ψυχή τους. Περισσότερο αυτήν. Τό φανέρωμα τής «πληγής» μας, ή συνειδητοποίηση των άμαρτιών μας είναι τό πρώτο βήμα προς τή σωτηρία. Αυτό πέτυχε ο Άγιος.

Όταν, κατά τήν περίοδο τής Μεγάλης Τεσσαρακοστής, ο Ρώσος Νικόλαος ο Σαλιός (16ος αι.) διασταυρώθηκε μέ τόν τσάρο Ιβάν τόν Τρομερό ο όποιος είχε έγκαθιδρύσει μιά βασιλεία του τρόμου, του προσέφερε νά φάει ένα κομμάτι ωμό κρέας. Ο Ιβάν ώπισθοχώρησε άπδιασμένος, παίρνοντας τό μήνυμα, ότι χειρότερο από τό νά φάς κρέας τή Σαρακοστή είναι νά «καταβροχθίζεις» ανθρώπινο κρέας μέ τήν τυραννική έξουσία σου. Ο Σαλιός δέν επαναπαύθηκε στο ότι τυπικά ή έξουσία ήταν χριστιανική, αλλά φανέρωσε τά ουσιαστικά κριτήρια χριστιανικότητας.

Πιστεύουμε, ότι μέ τή ζωή καί τή δράση τους οι διά Χριστόν Σαλιό μιμήθηκαν τήν κένωση του ίδιου του Χριστού, που κατέβηκε μέχρι τά κατώτατα του Άδη για νά καλέσει κάθε άνθρωπο στο Σώμα Του. Οι Σαλιό άπευθύνουν ένα διαρκές μήνυμα σέ όλο τό Σώμα τής Έκκλησίας, σέ όλες τίς εποχές καί ύπενθυμίζουν τή θεμελιώδη ιεραποστολική φυσιογνωμία της. Μάς καλούν, έτσι, σέ αυτοκριτική, σέ αναζήτηση γνήσιου εκκλησιαστικού τρόπου ζωής. Συνεχώς μάς ύπενθυμίζουν ότι δέν μπορούμε νά έφρυσχάζουμε, νομίζοντας ότι είμαστε αυτομάτως Χριστιανοί επειδή γεννηθήκαμε σέ ένα από τά λεγόμενα «χριστιανικά έθνη».

*Διονύσιος Σπεντζάρης.*

# Ἐκπαίδευση καὶ ἱεραποστολή στὴν Ἰνδία

... Τὸ καινούργιο σχολεῖο κτίζεται.  
Λειτουργεῖ, ὅμως, ἤδη σὲ ἓνα ὑπόστεγο  
μέ «ψάθινους τοίχους»



**Μ**έ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χόνγκ Κόνγκ καὶ Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας κ. Νικήτα βρεθήκαμε στὸ ἱεραποστολικὸ κλιμάκιο τῆς Καθκούτας στὴν Ἰνδία, ὅπου ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε νὰ διακονήσουμε γιὰ τρίτη φορά. Τὸ ἱεραποστολικὸ ἀλλὰ καὶ τὸ φιλάνθρωπικὸ ἔργο πού πραγματοποιεῖται στὴν Καθκούτα εἶναι πολυσιδέες καὶ πολύμορφο. Στους ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ εἶναι γνωστὴ ἡ προσπάθεια πού καταβάλλει ὁ π. Ἰγνάτιος Σεννῆς, ὑπεύθυνος τοῦ ἱεραποστολικοῦ κλιμακίου.

Ἡ ἱεραποστολικὴ προσπάθεια διεξάγεται μέ ποικίλους τρόπους. Μέ κέντρο τίς βαπτίσεις καὶ γενικότερα τὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας, τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο περιλαμβάνει μιά σωρεία δραστηριοτήτων πού βοηθοῦν τὸν ωτόπιο πλῆθος νὰ ἔρθει σὲ ἐπαφὴ μέ τὴν Ὁρθόδοξη ἐκκλησία καὶ νὰ βιώσει, ὅσο καλύτερα, τὸν Ὁρθόδοξο τρόπο ζωῆς. Ἔτσι οἱ βαπτίσεις συμπληρώνονται μέ κατηχήσεις, σεμινάρια καὶ μεταφράσεις λειτουργικῶν βιβλίων. Ἐπιστέγασμα ὄλων αὐτῶν οἱ χειροτονίες Ἰνδῶν ἱερέων πού ἔχουν φθάσει ἤδη δέκα τὸν ἀριθμὸ καὶ δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι ἀρχίζει νὰ διαμορφώνεται μιά τοπικὴ ἐκκλησία μέ τὸ δικό της ποιμνιο καὶ τοὺς δικούς της ποιμένες.

Ἐκτός ἀπὸ τὴν ἀμιγῶς ἱεραποστολικὴν προσπάθεια πού σκοπὸ ἔχει νὰ γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι τὸ Χριστό, τὸ φιλάνθρωπικὸ ἔργο πού πραγματοποιεῖται στὴν Καθκούτα εἶναι ἐξίσου θαυμαστὸ καὶ πλούσιο. Μιά πτυχὴ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν. Νὰ σημειωθεῖ ὅτι στὴν Ἰνδία ἡ πρόσβαση στὴν ἐκπαίδευση τῶν περισσοτέρων παιδιῶν εἶναι προβληματικὴ ἕως ἀνύπαρκτη. Ἡ αἰτία δὲν βρίσκεται στὴν ἔλλειψη σχολείων, διότι ὑπάρχουν πιά σχολεῖα σὲ κάθε χωριό, ἀλλὰ στὴ φτώχεια.

Στὴν Καθκούτα, μιά πόλη μέ δώδεκα ἑκατομμύρια κατοίκους, ὑπάρχει ἔντονο πρόβλημα ἐπιβίωσης. Ἀπὸ αὐτοὺς, τέσσερα ἑκατομμύρια ζοῦν σὲ τενεκεδουπόλεις καὶ χιλιάδες στοὺς δρόμους μέ ἓνα νάυλον πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους γιὰ στέγη. Ἐνας στοὺς δύο κατοίκους εἶναι κάτω τῶν δώδεκα ἐτῶν καὶ τὸ 5%-10% τῶν παιδιῶν ὑποσιτίζεται. Μέ αὐτὲς τίς συνθῆκες πολλὰ παιδιά σταματοῦν τὸ σχολεῖο γιὰ νὰ βοηθήσουν οικονομικὰ τὴν οἰκογένειά τους. Ἡ φτώχεια ἐπιπλέον δὲν ἐπιτρέπει σὲ πολλὲς οἰκογένειες νὰ πληρώσουν τὰ διδάκτρα πού ἀπαιτοῦνται, ἐφόσον ἡ δημόσια ἐκπαίδευση δὲν προσφέρεται δωρεάν.

Τὸ πρόβλημα ἐπιτείνεται ὅταν μιλήμε γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν κοριτσιῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι, γενικότερα στὴν Ἰνδία καὶ ὄχι μόνο στὴν Καθκούτα, ἐξαιτίας τῆς πληθυ-

σριακῆς ἐκρηξης καὶ τῆς συνακόλουθης φτώχειας τὰ τρία τέταρτα τῶν γυναικῶν στὴ χώρα δὲν ἔχουν καμία πρόσβαση στὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ὁρθόδοξης ἐκκλησίας γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν αὐτῶν εἶναι μεγάλο.

Τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ ἐκδηλώνεται κυρίως μέ τὴν ἴδρυση σχολείων στὰ ὁποῖα προσφέρεται δωρεάν ἡ φοίτηση τῶν μαθητῶν. Τὰ σχολεῖα πού ἔχει ἰδρύσει πρὸς τὸ παρόν ἡ Ὁρθόδοξη ἱεραποστολή στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Καθκούτας εἶναι τρία: Στὸ Ghatal τὸ σχολεῖο εἶναι καινούργιο. Προσφέρει ἐκπαίδευση σὲ 180 παιδιά καὶ ἀπασχολεῖ 6 δασκάλους. Τὸ σχολεῖο λειτουργεῖ ὡς ἰδιωτικὸ καὶ ἀνήκει στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Στὸ Mansuka τὸ καινούργιο σχολεῖο τώρα κτίζεται. Λειτουργεῖ, ὅμως, ἤδη σὲ ἓνα ὑπόστεγο μέ «ψάθινους» τοίχους γιὰ 140 παιδιά μέ 6 δασκάλους. Στὴν περιοχὴ Χούγκλι καὶ στὸ χωριὸ Kak Nan λειτουργεῖ ἓνα ἀκόμη σχολεῖο τῆς Ὁρθόδοξης ἱεραποστολῆς. Τὸ σχολεῖο ἔχει 90 μαθητὲς καὶ ἀπασχολεῖ 5 δασκάλους. Καὶ τὰ τρία σχολεῖα ἀνήκουν στὴν πρωτοβάθμια ἐκπαίδευση.

Ἡ φροντίδα τῆς ἱεραποστολῆς γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν εἶναι φανερὴ καὶ στὰ δύο ὀρφανοτροφεῖα πού συντηρεῖ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἰδιαίτερα στὸ ὀρφανοτροφεῖο θηλέων πού φροντίζει ἤδη 150 κορίτσια –μέ τὴν προοπτικὴ νὰ γίνουν 200– ἐξασφαλιζέται μέ ποικίλους τρόπους ἡ μόρφωση τῶν κοριτσιῶν αὐτῶν. Τὰ 90 ἀπὸ αὐτὰ πηγαίνουν σὲ ἰδιωτικὰ σχολεῖα, στὰ ὁποῖα ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πληρώνει διδάκτρα γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν καλύτερη δυνατὴ μόρφωση αὐτῶν τῶν κοριτσιῶν. Στὰ πιο μικρὰ προσφέρει δασκάλες μέσα στὸ ὀρφανοτροφεῖο γιὰ νὰ καλύψουν τὴ βασικὴ τους ἐκπαίδευση.

Ὁ π. Ἰγνάτιος δίνει μεγάλη βαρύτερη στὸ ζήτημα τῆς ἐκπαίδευσης. Θεωρεῖ σημαντικό ἐφόδιο τὴ μόρφωση γιὰ τὴ ζωὴ αὐτῶν τῶν παιδιῶν καὶ ἰδιαίτερα τῶν κοριτσιῶν πού πρέπει νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν προίκα τους. Γι' αὐτὸ δίπλα στὸ ὀρφανοτροφεῖο κατασκευάζεται ἡδη τεχνικὴ σχολὴ πού θὰ προσφέρει στὰ κορίτσια, ὄχι μόνο τοῦ ὀρφανοτροφείου ἀλλὰ καὶ τῆς εὐρύτερης περιοχῆς, μιά τεχνικὴ ἐκπαίδευση πού θὰ τοὺς ἐπιτρέψει νὰ ἐπιβιώσουν. Τὸ ἐκπαιδευτικὸ ἔργο τῆς ἱεραποστολῆς στὴν Ἰνδία συμπληρώνεται μέ τὴν παροχὴ 200 περίπου ὑποτροφιῶν γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν πολλῶν παιδιῶν.

Νίκη Παπαγεωργίου  
Λέκτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.



Mansuka: Τὸ «ψάθινο» σχολεῖο.

Τὴν ἡμέρα τῆς ἀπονομῆς τῶν ἐνδεικτικῶν  
στὸ σχολεῖο στὸ Chatal.





# 5 ΑΓΙΟΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΣΕ ΜΙΑΝ ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΝΑ ΠΛΕΓΕΤΑΙ ΑΛΛΗΛΑ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΝΩΜΕΝΗ –όσο κι αν αυτό δεν θά τό κατορθώσει ποτέ δίχως τήν πνευματική ένότητα στή μία και αληθινή πίστη–, τό «νέφος» τών αγίων τής αδιαίρετης Έκκλησίας τών όκτώ πρώτων αιώνων αποτελεί κοινό θησαυρό και θεμελιώδη παράγοντα προσεγγίσεως τών παραδοσιακά χριστιανικών εύρωπαϊκών λαών.

ΣΕ ΤΟΥΤΟ, ΠΟΙΠΟΝ, ΤΟ ΆΡΘΡΟ ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΟΥΜΕ ΠΕΝΤΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΟΥ ΑΣΚΗΣΑΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΈΡΓΟ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΑΛΛΗΛΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΤΙΑ ΓΝΩΣΤΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ. ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ ΤΗΣ ΣΚΩΤΙΑΣ Άγιο Παλλιάδιο (+ 450), τής Γαλλίας Άγιο Κολουμβάνο (+ 615), τής Έλβετίας Άγιο Γάλλο (+ 646), τής Όλλανδίας Άγιο Βιλλιβρόδο (+ 739) και τής Γερμανίας Άγιο Βονιφάτιο (+ 755).

## 1. Άγιος Παλλιάδιος (Palladius), απόστολος τής Σκωτίας

Ο Άγιος Παλλιάδιος ήταν κελτικής καταγωγής και ύπηρετούσε ως διάκονος στή Ρώμη. Ο πάπας Κελεστίνος Α΄ (422-432), εκτιμώντας τήν ικανότητά του, τόν προσέλαβε ως αρχιδιάκονό του.

Ο αίρετικός Άγρικόλας, ένας από τούς κορυφαίους πελαγιστές, είχε αναστατώσει τότε μέ τά ψυχοφθόρα κηρύγματά του τήν Έκκλησία τών Βρετανικών Νήσων. Ο Άγιος Παλλιάδιος έπεισε τόν πάπα νά στείλει εκεί, τό 429, τούς Άγιο επισκόπους Γερμανό τής Ώξέρ και Λούπο τής Τρουά, οι όποιοι κατόρθωσαν νά εξαφανίσουν τήν αίρεση μέ τή συστηματική και επίμονη ιεραποστολή τους.

Τό 431, δύο χρόνια μετά τήν άνοδο του Λόουνγκαϊρ στο θρόνο του «υπέρτατου βασιλιά» τής Όλλανδίας –πού λεγόταν τότε Σκωτία– ο πάπας έστειλε τόν Άγιο Παλλιάδιο στήν όμορφη νησιωτική αυτή χώρα τής Β. Ευρώπης ως πρώτο επίσκοπό της, για νά κηρύξει τό ευαγγέλιο και νά θεμελιώσει τήν τοπική Έκκλησία. Ο Άγιος αποβιβάσθηκε στο Λάινστερ μέ δώδεκα συνοδούς, που θά τόν βοηθούσαν στο ιεραποστολικό του έργο. Δυστυχώς, όμως, δεν μπόρεσε νά μείνει εκεί για πολύ. Στά τέλη του ίδιου

χρόνου αναγκάστηκε νά εγκαταλείψει τό νησί, διωγμένος από τόν ήγεμόνα Ντάθι. Πρόλαβε, ωστόσο, νά βαπτίσει εύάριθμους Σκώτους (Όλλανδούς) και νά κατασκευάσει μέ τούς συνεργάτες του τρεις ξύλινους ναούς. Φεύγοντας, άφησε πίσω του τέσσερις από τούς δώδεκα συντρόφους του (Αύγουστίνο, Βενέδικτο, Σίλβεστρο και Σολίνο), τά χειρόγραφα του, καθώς και τεμάχια αγίων λειψάνων. Τόν ευαγγελισμό τής χώρας πραγματοποίησε άργότερα, κάτω από ευνοϊκές συνθήκες, ο κατεχού απόστολος τής Όλλανδίας Άγιος Πατρίκιος (+ 461).

Ο Άγιος Παλλιάδιος στράφηκε προς τίς βόρειες επαρχίες τής Βρετανίας, όπου ζούσαν πολλοί Σκώτοι (Όλλανδοί) μετανάστες και ή ήμίγρια φυλή τών Πικτών. Στήν περιοχή αυτή, τή γνωστή και σήμερα ως Σκωτία, κήρυξε τήν ευαγγελική αλήθεια για δεκαεννέα όλοκληρα χρόνια. Και ήταν τέτοια ή έπιτυχία του, ώστε, μοιλονότι ο χριστιανισμός είχε φτάσει εκεί από τόν 2ο αι., ή τοπική παράδοση θεωρεί ως απόστολο και πρώτο επίσκοπο Σκωτίας τόν Άγιο Παλλιάδιο. Αποβίωσε ειρηνικά τό 450 και ή μνήμη του τιμάται στις 6 Όουλίου.

## 2. Άγιος Κολουμβάνος (Columbanus), απόστολος τής Γαλλίας

Ο Άγιος Κολουμβάνος γεννήθηκε τό 543 στο Λάινστερ τής Όλλανδίας από γονείς ευγενείς, που του έδωσαν αξιόλογο κλασική παιδεία. Πολύ νωρίς πόθησε τή μοναχική πολιτεία, από τήν όποια όμως τόν κρατούσαν μακριά οι νεανικοί πειρασμοί. Η έξαιρετική όμορφιά του έκανε πολλές νέες νά τόν έρωτεύονται παράφορα. Ζήτησε τή συμβουλή μιας ηλικιωμένης άσκήτριας, που τόν παρακίνησε ν' άπαρνηθεί τήν πατρίδα του και τά έγκόσμια. «Φύγε και σώσου!», του είπε λακωνικά. Κι εκείνος πραγματικά έφυγε, παρά τίς αντίρρήσεις τής μητέρας του, που δοκίμασε νά τόν έμποδίσει.

Ύστερ' από σύντομη παραμονή στή μονή Κλουαίνις του Λούφερν, πήγε στο περίφημο μοναστήρι Μπαγκόρ του Καρρικφέργκως, μεγάλο εκπαιδευτικό και ιεραποστολικό κέντρο, όπου μαθήτευσε στο διάσημο ήγούμενο Άγιο Κογγάλλο (+ 602).

Τό 590, φλεγόμενος από τόν πόθο τής ιεραποστολής, αναχώρησε μέ δώδεκα άκόμη μοναχούς για τήν Ευρώπη. Πέρασε τή Βρετανία και ήρθε στή Γαλλία, χώρα μέ χριστιανική παρουσία ήδη, αλλά, λόγω τών πολεμικών αναστατώσεων και τής όλιγωρίας του άνωτερου κλήρου, σε κατάσταση πνευματικής καταπτώσεως και έκκλησιαστικής άταξίας.

Για πολλά χρόνια άφοσιώθηκε στο ευαγγελικό έργο. Διατρέχοντας τή χώρα άπ' άκρη σ' άκρη, κήρυξε τήν πίστη, καλούσε σε μετάνοια, δίδασκε τήν άρετή, έδινε μέ τή ζωή του τό παράδειγμα τής ταπεινοφροσύνης, τής αγάπης, τής φιλανθρωπίας και τής καλοσύνης. Στήν ιερή αυτή διακονία τόν άκολουθούσαν και τόν βοηθούσαν οι δώδεκα σύντροφοί του.

Σέ μίαν από τίς άλληπαλληλες άποστολικές περιοδοίς του, έφτασε και στή Βουργουνδία, όπου έγινε δεκτός από τό βασιλιά Γκοντράν (+ 593). Η αγιότητα και ή ευγλωττία του σαγήνευσαν τό μονάρχη, που του πρόσφερε τό ρωμαϊκό κάστρο του Άννεγκραϊ για νά τό μετατρέψει σε μοναστήρι. Έτσι ή μικρή άδελφότητα του Αγίου εγκαταστάθηκε εκεί, ζώντας μέ πτωχεία, έγκράτεια και προσευχή.

Η ραγδαία αύξηση τών μοναχών έκανε σύντομα αναγκαία τήν αναζήτηση άλλου τόπου. Ο Γκοντράν παραχώρησε στον Άγιο τό εύρύχωρο φρούριο του Λουξέγ, όπου πλήθη Φράγκων και Βουργουνδών, όλων τών τάξεων και τών ηλικιών, συνέρρεαν είτε για ν' άπολαύσουν τίς ψυχοφελείς διδασχές του ήγουμενου Κολουμβάνου είτε για νά ένταχθούν στο κοινόβιό του.

Είκοσι χρόνια φώτιζε πνευματικά ο Άγιος τούς μοναχούς και τούς κοσμικούς όχι μόνο τής Βουργουνδίας αλλά και όλοκληρης τής Γαλλίας, έπιτελώντας ένα αξιοθαύμαστο έποικοδομητικό έργο. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά στο συναξάρι του, «θεμελίωσε τή συνείδηση τής Ευρώπης... σε όποιον τόπο πήγε, έκανε νά βλαστήσει ή αληθινή αγιότητα... άναψε τό πύρ του Χριστού όπου μπορούσε, άδιαφορώντας αν θά καϊγόταν ο ίδιος από τή φλόγα...».

Και πράγματι, τά φλογερά κηρύγματά του, έλεγκτικά κάποτε τών παρεκτροπών κάποιων άσυνείδητων ρασοφόρων, δυσaréτησαν μιά μερίδα του τοπικού κλήρου. Θέλοντας νά τόν έκδικηθούν και μή βρίσκοντας άλλην άφορμή, τόν κατηγορήσαν για τό ότι άκολουθούσε τό κελτικό τυπικό στον έορτασμό του Πάσχα και στή μοναχική άμφιση. Ο Άγιος Κολουμβάνος άπολογήθηκε μέ επιστο-



λές τόσο προς τή σύνοδο τών Γάλλων επισκόπων (Σέν, 601) όσο και προς τόν πάπα Ρώμης Άγιο Γρηγόριο τό Μέγα (590-604), ύποστηρίζοντας τίς θέσεις του μέ τήν επίκληση τής παλαιάς δυτικής (Όλλανδικής) πράξης και του Αγίου Άνατολίου Λαοδικείας (+ 282), συγγραφέα πραγματείας για τό Πάσχα.

Στή συνέχεια γνώρισε τόν κατατρεγμό και από τήν κοσμική έξουσία. Άκέραιος, καθώς ήταν, προκάλεσε τό μίσος τής διεφθαρμένης βασιλίσσας Βρουγκίλδης, χήρας και μητέρας αντίστοιχα τών βασιλέων τής Αύστραλίας (Άνατ. Γαλλίας) Σιγεβέρτου Α΄ (+ 575) και Χιλδεβέρτου Β΄ (+ 596).

Η Βρουγκίλδη είχε τήν κηδεμονία τών δύο ανήλικων έγγονών της, βασιλέων τής Αύστραλίας Θεοδεβέρτου Β΄ (γενν. 586) και τής Βουργουνδίας Θεοδώριχου Β΄ (γενν. 587), και κατοικούσε στα άνάκτορα του πρώτου. Όταν ή σκανδαλώδης άνάμειξη της στή διακυβέρνηση τής χώρας άνάγκασε τούς άρχοντες νά απαιτήσουν από τόν νεαρό βασιλιά τήν άπομάκρυνσή της, εκείνη κατέφυγε στον άλλο έγγονό της (599).

Στή Βουργουνδιανή Αύλη, ή φίλαρχη και άδίσταχτη γυναίκα χρησιμοποίησε κάθε άθέμιτο μέσο για νά πάρει

στά χέρια της τήν εξουσία. Έξώθησε τόν ευάλωτο Θεοδώριχο σέ ακόλαστη ζωή, ματαιώσε τόν νόμιμο γάμο του μέ μιά Βησιγοθίδα πριγκίπισσα κι έβαλε κακοποιούς νά δολοφονήσουν τόν άγιο Δεσιδέριο, επίσκοπο τής Βιέν, πού άποδοκίμαζε τίς άνομίες της.

Στόχος τής όργης της έγινε καί ό άγιος Κολουμβάνος, όταν άρνήθηκε νά ευλόγησει τούς τέσσερις γιούς, πού ό έγγονός της είχε άποκτήσει μέ παλληκίδες. «Αυτά τά παιδιά είναι καρποί τής άμαρτίας!», είπε. «Όχι μόνο δέν θά βασιλέψουν ποτέ, αλλά θά έχουν καί κακό θάνατο σύντομα», πρόσθεσε προφητικά, άπαγορεύοντας άφοβα στή βασιλομάμμη νά μπει στή μονή του.

Ύστερ' από λίγο, στρατιώτες συνέλαβαν τόν άγιο καί όλους τούς Ίρλανδοούς μοναχούς του. Τούς επιβίβασαν μέ τή βία σ' ένα πλοίο, πού σάλπαρε άμέσως μέ προορισμό τήν Ίρλανδία. Τό ταξίδι, όμως, ήταν προβληματικό καί τό σκάφος κινδύνεψε νά ναυαγήσει. Οί δεισιδαίμονες ναυτικοί, άποδίδοντας τόν κίνδυνο στήν παρουσία των μοναχών, τούς άποβίβασαν σέ μιά γαλλική άκτή, άπ' όπου κατέφυγαν στή Νευστρία (Δυτ. Γαλλία).

Ό βασιλιάς τής χώρας Κλοτάριος Β' (584-628), έχθρός του Θεοδώριχου καί τής Βρουγχίλδης, τούς δέχτηκε φιλόφρονα καί τούς έστειλε μέ συνοδεία στό μονάρχη τής Αυστρασίας Θεοδεβέρτο, πού τούς πρόσφερε τήν προστασία του καί τούς παρακάλεσε νά εγκατασταθούν στήν επικράτεια του. Ό άγιος Κολουμβάνος, όμως «μετά από μάταιες προσπάθειες τόσων χρόνων γιά τή διόρθωση βασιλέων καί ύπνικών πού ήθελαν νά λέγονται χριστιανοί χωρίς όμως νά ζούν χριστιανικά, άποφάσισε νά στρέψει τό ιεραποστολικό του ενδιαφέρον στους ειδωλολάτρες».

Κατευθύνθηκε, λοιπόν, μέ τούς μαθητές του πρós τήν Έλβετία. Εκεί κήρυξαν τό ευαγγέλιο στίς παγανιστικές φυλές τής περιοχής τής Κωνσταντίας.

Στό μεταξύ ξέσπασε πόλεμος ανάμεσα στους άδελφούς Θεοδεβέρτο τής Αυστρασίας καί Θεοδώριχο τής Βουργουνδίας μέ ύποκίνηση τής δαιμόνιας γιαγιάς τους. Ό δεύτερος νίκησε τόν πρώτο δυό φορές, στήν Τούλη καί στό Τολβιάκο, τόν αιχμαλώτισε καί τόν παρέδωσε στή Βρουγχίλδη (612). Εκείνη, γιά νά έκδικηθεί τόν έγγονό της, πού τήν είχε διώξει δεκατρία χρόνια πριν από τό παλάτι του, τόν έκειρε μέ τή βία μοναχό –ή κουρά ήταν γιά τούς Φράγκους ήγεμόνες ή έσχατη ταπείνωση(!)– καί τόν έκλεισε στό φρούριο του Σαλόν-σύρ-Σέν, όπου τόν θανάτωσε λίγο άργότερα.

Ό άγιος Κολουμβάνος, πού οι άνάγκες τής ιεραποστολής τόν είχαν φέρι κοντά στίς κατεχόμενες πιά από τόν Θεοδώριχο περιοχές, βρέθηκε σέ κίνδυνο. Άναγκάστηκε, λοιπόν, νά αναχωρήσει μέ τό μαθητή του Άτταλο γιά τήν Ίταλία. Πέρασαν τίς Άλπεις κι έφτασαν στό Μιλάνο, όπου ό βασιλιάς των Λομβαρδών Άγιλουήφος (590-615) τούς δέχτηκε έγκάρδια καί τούς παραχώρησε τήν περιοχή του Μπόμπιο, στά Άπέννινα, γιά τήν ίδρυση μονής.

Έκεί έζησε ό άγιος τά τελευταία του χρόνια, οικοδομώντας τό μοναστήρι του καί πολεμώντας μέ τά πειστικά κηρύγματα του τήν αίρεση του άρειανισμού, πού είχε μολύνει τόν λομβαρδικό λαό. Κοιμήθηκε ειρηνικά στίς 21 Νοεμβρίου του 615 καί τάφηκε στό Μπόμπιο. Στό μνήμα του έγιναν πολλά θαύματα.

Άξίζει νά σημειωθεί ότι λίγο νωρίτερα, τό 613, ό Θεοδώριχος πέθανε στό Μέτς δηλητηριασμένος από τήν έγκληματική Βρουγχίλδη. Κι εκείνη, όμως, έπεσε στά χέρια του έχθρου της Κλοτάριου Β' τής Νευστρίας, πού τή θανάτωσε μέ φρικτά βασανιστήρια, άφού πρώτα έσφαξε τούς τέσσερις γιούς του Θεοδώριχου καί διασεγγόνους της. Έτσι επαληθεύτηκε ή προφητεία του άγίου Κολουμβάνου.

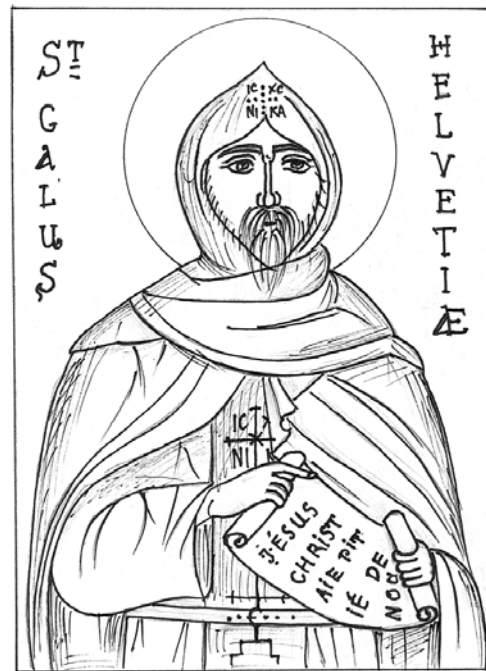
### 3. Άγιος Γάλλος (Gall), άπόστολος τής Έλβετίας

Ό άγιος Γάλλος είναι ό πιό γνωστός από τούς μαθητές του άγίου Κολουμβάνου.

Γεννήθηκε λίγο μετά τό 550 στήν Ίρλανδία, πού ήταν τότε τό τρίτο μεγάλο κέντρο του χριστιανικού κόσμου μετά τή Ρώμη καί τήν Κωνσταντινούπολη. Οί γονείς του, πλούσιοι αλλά καί ευσεβείς άριστοκράτες, τόν έστειλαν γιά σπουδές στό περίφημο μοναστήρι του Μπαγκόρ, όπου ζούσαν τότε οι μεγάλοι γέροντες Κογγάλλος καί Κολουμβάνος.

Όταν ό τελευταίος έφυγε γιά ιεραποστολή, ό άγιος Γάλλος ήταν ένας από τούς δώδεκα μοναχούς πού τόν άκολουθήσαν. Στή Γαλλία μοιράστηκε τόσο τούς κόπους του γιά τό ευαγγέλιο όσο καί τούς διωγμούς του. Μαζί πήγαν στήν Έλβετία, όπου τούς έδωσε άρχικά καταφύγιο ό ευσεβής ιερέας Βιλλεμάρος του Άρμπεν, κοντά στή λίμνη Κωνσταντία. Στή συνέχεια έφτιαξαν κελιά σ' έναν έρημότοπο, στήν κοιλάδα του Στάιναχ, καί εγκαταστάθηκαν εκεί. Μετέστρεψαν πολλούς ειδωλολάτρες τής περιοχής στή χριστιανική πίστη.

Κάποτε, ύστερ' από ένα κήρυγμά τους, άρπαξαν τά μπρούτζινα άγάλματα των ψευτοθεών, τά έσπασαν καί τά πέταξαν στή λίμνη. Οί φανατικότεροι ειδωλολάτρες κατα-



δίωξαν τούς μοναχούς καί σκότωσαν δύο άπ' αυτούς.

Όταν ό άγιος Κολουμβάνος έφυγε γιά τήν Ίταλία, ό πιστός μαθητής του Γάλλος θέλησε νά τόν άκολουθήσει. Άλλά μιά αιφνίδια καί σοβαρή άσθένεια, πού παραχώρησε ό Θεός, τόν άνάγκασε νά μείνει στήν Έλβετία καί νά συνεχίσει εκεί τήν ιεραποστολή. Έμαθε τή γλώσσα των ιθαγενών τής Κωνσταντίας καί κατόρθωσε νά βαπτίσει χιλιάδες ψυχές. Μέ τά εμπνευσμένα κηρύγματα, τό άγιο παράδειγμα καί τά έντυπωσιακά θαύματά του έπίτελεσε ένα σπουδαίο ευαγγελικό έργο, γιά τό όποίο δίκαια θεωρείται ως ό άπόστολος τής Έλβετίας.

Τό πιό γνωστό θαύμα του άγίου Γάλλου είναι ή θεραπεία τής δαιμονισμένης θυγατέρας του τοπικού ήγεμόνα Γκούνζο, πού έγινε στή συνέχεια μοναχή στή μονή του Άγίου Πέτρου του Μέτς, άποκρούοντας τό γάμο μ' έναν πρίγκιπα τής Αυστρασίας. Ύστερ' άπ' αυτό, ό ήγεμόνας καί οι χριστιανοί τής Κωνσταντίας παρακάλεσαν έπίμονα τόν άγιο νά γίνει επίσκοπός τους. Εκείνος, όμως, από σεμνότητα καί ταπείνωση, άρνήθηκε. Ύπέδειξε γιά τό αξίωμα αυτό τόν έναρτο μαθητή του διάκονο Ιωάννη, στήν επισκοπική χειροτονία του όποίου έκφώνησε έναν πνευματικότατο λόγο.

Κοιμήθηκε τό 646 καί τιμάται στίς 16 Οκτωβρίου.

Τά ταπεινά κελιά τής κοιλάδας του Στάιναχ έξελίχθηκαν μέ τόν καιρό στήν όνομαστή μονή του Άγίου Γάλλου, πού επιβίωσε ως τόν 19ο αι. καί άνέδειξε μεγάλες προσωπικότητες των γραμμάτων καί τής ευσέβειας.

### 4. Άγιος Βιλλιβρόδος (Willibrord), άπόστολος τής Όλλανδίας

Ό άγιος Βιλλιβρόδος γεννήθηκε τό 658 στή Νορθουμβρία τής Βρετανίας από γονείς Άγγλοσάξωνες. Ό ευσεβής πατέρας του Βιλλίσιος, άσκητής άργότερα, τόν έστειλε γιά εκπαίδευση στό ξακουστό μοναστήρι του Ράϊπον, του όποίου ιδρυτής καί ηγούμενος ήταν ό άγιος Βιλλιφρίδος, μετέπειτα επίσκοπος Ύόρκης († 709). Σπούδασε επίσης γιά δώδεκα χρόνια στή φημισμένη γιά τίς λαμπρές μοναστηριακές σχολές της Ίρλανδία υπό τήν καθοδήγηση του έναρτου καί μορφωμένου γέροντα Έκβέρτου.

Τό 688 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καί τόν επόμενο χρόνο, ύστερ' από σχετική προτροπή του δασκάλου του, αναχώρησε μέ δώδεκα μοναχούς γιά νά κηρύξει τό ευαγγέλιο στή Φριςλανδία (σημερινή βορειοδυτική Όλλανδία), τή μελαγχολική χώρα των βάλτων. Εκεί έγινε έγκάρδια δεκτός από τόν μαγιορδόμο (αυλήρχη) του βασιλείου τής Αυστρασίας Πεπίνου τόν έξ Έριστάλης (635-714), πού λίγο πρωύτερα είχε νικήσει τόν ισχυρό ιθαγενή ήγεμόνα Ράντμποντ, φανατικό ύποστηρικτή τής ειδωλολατρίας.

Ό άγιος Βιλλιβρόδος άρχισε τό ιεραποστολικό του έργο στήν περιοχή εκείνη πού είχε άποσπάσει ό Πεπίνος από τόν αντίπαλό του. Τό κήρυγμά του είχε τόση έπιτυχία, ώστε τό 695 ό πάπας Σέργιος Α' (687-701), ύστερ' από θερμές συστάσεις του Πεπίνου, τόν κάλεσε στή Ρώμη καί τόν χειροτόνησε επίσκοπο, μετονομάζοντάς τον σέ Κλήμεντα.

Έπιστρέφοντας, εγκαταστάθηκε στήν Ουτρέχτη καί συνέχισε νά μοχθεί γιά τόν εκχριστιανισμό τής φραγκικής Φριςλανδίας, επεκτείνοντας τή δράση του καί σέ γειτονικές χώρες, όπως ή Θουριγγία, τό Λουξεμβούργο καί ή Δανία. Τήν τελευταία επισκέφθηκε μόλις ένα χρόνο μετά τήν επισκοπική χειροτονία του, ό φοβερός όμως βίκινγκ Όγγούνδος ματαίωσε κάθε προσπάθειά του γιά τήν ίδρυση τοπικής Έκκλησίας. Έτσι ό άγιος άρκέστηκε νά πάρει μαζί του στήν Ουτρέχτη τριάντα νεαρούς Δανούς, πού είχαν πιστέψει στό Χριστό, καί νά τούς εκπαιδεύσει κατάλληλα, ώστε νά καταστούν μελλοπολιτικά ιεραποστολικοί στήν πατρίδα τους.

Μετά το θάνατο του Πεπίνου (714), ο ιεράρχης βρήκε αμέριστη υποστήριξη και από το διάδοχό του Κάρολο Μαρτέλο (714-741), τον οποίο ο ίδιος βάπτισε. Στά επόμενα χρόνια επισκέφθηκε επανειλημμένα κάθε σημείο της επαρχίας του, έχτισε ναούς, ίδρυσε μοναστήρια και άπαλλοιξε το λαό από τις παλαιές βάρβαρες συνήθειές του.

Όταν οι ειδήσεις των ιεραποστολικών του επιτευγμάτων έφτασαν ως την Αγγλία, πολλοί συμπατριώτες του έσπευσαν να ενισχύσουν το έργο του: Ο Άδελβέρτος ήρθε να κηρύξει στη βόρεια Ολλανδία· ο Βερενφρίδος στην Έλση· ο Πλήχελμος, ο Ότγέρος και ο Βίρος στη Γκελντερλάνδη· οι αδελφοί Έβαλδοι στη Βεσφραλία, όπου και μαρτύρησαν· και ο Βούλφραμος, μετέπειτα επίσκοπος της Σέν, στην κυρίως Φρισιλανδία, όπου βάπτισε το γιό του ήγεμόνα Ράντμποντ και πλήθη άλλων Φρισιλαντών.

Ο άγιος Βιλλιβρόδος κοιμήθηκε στις 7 Νοεμβρίου του 739 και τάφηκε στη μονή Έστερνναχ του Λουξεμβούργου. Η συμβολή του στον εκχριστιανισμό της Ευρώπης υπήρξε μεγάλη. Δίκαια αναγνωρίζεται ως ένας από τους θεμελιωτές της βρετανικής ιεραποστολής και ως απόστολος της Ολλανδίας.

#### 5. Άγιος Βονιφάτιος (Boniface), απόστολος της Γερμανίας

Γεννήθηκε στην Αγγλία, στο Κρέντιτον του Ντέβονσαϊρ, γύρω στο 680. Το βαπτιστικό του όνομα ήταν Βινφρίδος. Σπούδασε στις μονές του Έξετερ και του Νάτσελ, όπου διακρίθηκε για την επίδοσή του στα εκκλησιαστικά γράμματα, την ποίηση, τη ρητορική και την ιστορία. Διέπρεψε ως καθηγητής μοναστηριακών σχολών και συνέταξε την πρώτη Λατινική Γραμματική στη Βρετανία.

Στά τριάντα του χρόνια, μοναχός ήδη με το όνομα Βονιφάτιος, χειροτονήθηκε ιερέας. Από τότε επιδόθηκε με ζήλο και επιτυχία στο κήρυγμα του θείου λόγου.

Τό 716, με την εύλογια του ήγουμένου Βινβέρτου της μονής του Νάτσελ, πήγε στη Φρισιλανδία για να κηρύξει το Χριστό στους εκεί ειδωλολάτρες. Ο πόλεμος, όμως, που ξέσπασε ανάμεσα στον τοπικό βασιλιά Ράντμποντ και τον Κάρολο Μαρτέλο, τον ανάγκασε να επιστρέψει στην Αγγλία.

Επιθυμώντας να άφοσιωθεί στην εξωτερική ιεραποστολή, άποποιήθηκε το ήγουμενικό αξίωμα, στο οποίο τον εξέλεξε η μοναστική αδελφότητα του Νάτσελ μετά την αποβίωση του Βινβέρτου. Έτσι, τό 719, αφού πήρε τη σχετική άδεια του πάπα Γρηγορίου Β' (715-731), ξεκίνησε



για τη Γερμανία. Πέρασε τις Κάτω Άλπεις και τη Βαυαρία κι έφτασε στη Θουριγγία, απ' όπου άρχισε το αποστολικό του έργο. Όχι μόνο βάπτισε πολυάριθμους ειδωλολάτρες, αλλά και τους χριστιανούς, που ζούσαν τότε στη Βαυαρία, τους βοήθησε να άπαλλοιγούν από διάφορες πλάνες και κακοδοξίες.

Τό 720, μαθαίνοντας πως ο Ράντμποντ είχε πεθάνει και ο Κάρολος Μαρτέλος είχε γίνει κύριος της Φρισιλανδίας, πήγε εκεί και ενίσχυσε την ιεραποστολή του άγιου Βιλλιβρόδου.

Τρία χρόνια αργότερα ήρθε πάλι στα γερμανικά έδάφη. Βάπτισε πλήθη ειδωλολατρών, έχτισε εκκλησίες και συγκρότησε πολλές χριστιανικές κοινότητες στην Έσση και τη Σαξωνία.

Τό 723, υπακούοντας σε κλήση του πάπα, πήγε στη Ρώμη, όπου ο ποντίφκας τον χειροτόνησε επίσκοπο. Επιστρέφοντας στη Γερμανία, εγκατέστησε την έδρα του στη Μαγεντία και συνέχισε πιο δραστήρια την ευαγγελική του διακονία.

Τό 732 ο νέος πάπας Γρηγόριος Γ' (731-741) τον προήγαγε σε αρχιεπίσκοπο και πριμάτο της Γερμανικής Εκκλη-

σίας, με το δικαίωμα της εκλογής και καταστάσεως επισκόπων.

Τό 738 ο άγιος ξαναπήγε στη Ρώμη και ενημέρωσε για τις επιτυχίες και τα προβλήματά του τον πάπα, που τον ονόμασε τότε ηγεγάτο της αποστολικής έδρας.

Όταν επέστρεψε στη Γερμανία, ο δούκας Όντιλο τον κάλεσε στη Βαυαρία για να λύσει σοβαρά εκκλησιαστικά προβλήματα της περιοχής. Ίδρυσε εκεί τέσσερις επισκοπές για την καλύτερη διαποίμανση των χριστιανών, καθώς και άλλες τρεις στη Θουριγγία, την Έσση και τη Φραγκονία.

Η σαγηνευτική πνευματική προσωπικότητα του άγιου Βονιφάτιου είχε τέτοια επίδραση στο γιό του Καρόλου Μαρτέλου Καρλομάνο, βασιλιά της Αυστρασίας, Άλμανίας και Θουριγγίας (741-747), ώστε παραιτήθηκε από το θρόνο του, παραχώρησε το βασίλειό του στον νεότερο αδελφό του Πεπίνου τον Βραχύ, βασιλιά της Νευστρίας, Βουργουνδίας και Προβηγκίας, και έγινε μοναχός. Την κουρά του τέλεσε στη Ρώμη ο πάπας Ζαχαρίας (741-752). Αρχικά εγκαταβίωσε στη μονή του Άγιου Σιλβέστρου, που ο ίδιος ίδρυσε στο όρος Σοράκτο της κεντρικής Ιταλίας. Έπειδή όμως εκεί συνέρρεαν πολλοί επισκέπτες, και μάλιστα Ρωμαίοι ευγενείς, άποσύρθηκε, ύστερ' από σχετική υπόδειξη του πάπα, στη μονή του Μοντεκασίνο, όπου έζησε με άκρα ταπείνωση, κάνοντας τά πιο εύτελή διακονήματα. Άποβίωσε τό 755 στη γαλλική πόλη Βιέν, όπου είχε σταλεί για υποθέσεις της μονής του.

Στό μεταξύ, ο αδελφός του Πεπίνος ο Βραχύς († 768) ανακηρύχθηκε πρώτος βασιλιάς του ένωμένου κράτους των Φράγκων. Η στέψη του έγινε τό 751 στη Σουασσόν από τον άγιο Βονιφάτιο, τον οποίο σεβόταν άπεριόριστα.

Γιά την ευρύτερη εξάπλωση της χριστιανικής πίστεως στα ήμιάγρια και άπολίτιστα γερμανικά φύλα, ο άγιος ιεράρχης κάλεσε από τη Βρετανία εύσεβείς άνδρες και γυναίκες, που άσολήθηκαν έντατικά και συστηματικά με την ιεραποστολή. Άνάμεσά τους ήταν οι άγιοι Βιγκβέρτος, Βουρχάρδος, Βιλλιβάλδος, Λουίλλος, Θέκλα, Μπερτιγκίτα, Κοντρούδη και Λαϊόβα. Η όσια Λαϊόβα ήταν άνηψιά του άγιου Βονιφάτιου και ήρθε στη Γερμανία μαζί με τριάντα άκόμη Βρετανίδες μοναχές, σταλμένες από την πριγκίπισσα Τέλτα, ήγουμένη της μονής του Βίνμπουρν. Με τη βοήθεια όλων αυτών των ιερών προσωπικοτήτων ο άγιος κατόρθωσε τόσο να έδραιώσει το χριστιανισμό όσο και να οργανώσει διοικητικά την εκκλησιαστική επαρχία του. Έκτός από επισκοπές, ίδρυσε και πολλές μονές, όπως τά γνωστά άββαεία του Όρφορντ, της Φούλδης και άλλα.

Με την υποστήριξη, επίσης, του βασιλιά Πεπίνου πρωταγωνίστησε στην προσπάθεια άνορθώσεως και έξυγιάνσεως της Φραγκικής Εκκλησίας, που παρουσίαζε εικόνα όλοκληρωτικής καταπτώσεως και διαλύσεως.

Σώζονται πολλές έπιστολές του άγιου Βονιφάτιου με αξιόλογο περιεχόμενο. Γράφοντας στον ήγούμενο Άλδέριο, τον παρακαλεί να μνημονεύει στη θεία λειτουργία τους ιεραποστόλους που θυσιάστηκαν για τη δόξα του Χριστού. Σε άλλη ένπιστολή του προς μία μοναχή, αφού περιγράφει τις δυσκολίες και τους κινδύνους που άντιμετώπισε στην άσκηση της ιεραποστολής, ββαιώνει ότι ποθούσε να θυσιάσει και τη ζωή του άκόμη για τον Κύριο. Σ' ένα γράμμα του στον τότε αρχιεπίσκοπο Καντουαρίας Κουθβέρτο, αφού κάνει λόγο για τά καθήκοντα των κληρικών, καταλήγει: «*Άσ άγωνιστούμε για τον Κύριο σε αυτές τις πικρές και όδυνηρές ήμέρες. Άσ πεθάνουμε για τις άγιες έντολές των πατέρων μας, άν αυτό είναι τό θέλημα του Θεού, ώστε να κληρονομήσουμε, όπως εκείνοι, την αίώνια ζωή. Άσ μίν είμαστε σκυλιά άφωνα, φύλακες κοιμισμένοι, μισθωτοί που τό βάζουν στα πόδια μόλις δούν τό λύκο, αλλά ποιμένες άγρυπνοι και εύσυνείδητοι. Άσ κηρύσσουμε τό εύαγγέλιο σε μικρούς και μεγάλους, σε πλούσιους και φτωχούς, σε κάθε τόπο και σε κάθε περίπτωση, ζώντας μέσα στον κόσμο αλλά χωρίς να άνήκουμε στον κόσμο.*»

Τό 754, με έγκριση του πάπα Στεφάνου Β' (752-757), χειροτόνησε και άφησε διάδοχό του στη Γερμανία τό συνεργάτη του άγιο Λουίλλο. Ο ίδιος, φιλογερός εργάτης του φωτισμού των άπίστων, πήρε μαζί του μίαν ομάδα ζηλωτών της ιεραποστολής και τράβηξε για την άνατολική Φρισιλανδία, όπου μέσα σ' ένα χρόνο μετέστρεψε και βάπτισε άρκετές χιλιάδες ειδωλολατρών. Εκεί, όμως, έλαβε και τό στεφάνι του μαρτυρίου, που τόσο ποθούσε. Στις 5 Ιουνίου του 755, παραμονή της Πεντηκοστής, καθώς έτοιμαζόταν να τελήσει τό μυστήριο του χρίσματος σε νέους χριστιανούς, στις όχθες ενός ποταμίσκου, έξαγριωμένοι ειδωλολάτρες με γυμνά σπαθιά επέτέθηκαν εναντίον του ιεραποστολικού καταυλισμού και έσφαξαν όλους τους εργάτες του εύαγγελίου, συνοδικά πενήντα δύο ψυχές – τον άγιο Βονιφάτιο, τον επίσκοπο Έοβανό, τρεις ιερείς, τρεις διακόνους, τέσσερις μοναχούς και σαράντα λαϊκούς. Η μνήμη τους έορτάζεται στις 5 Ιουνίου.

Μ.Σ.Π.

## ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΚΕ Ο ΝΕΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΖΑΜΠΙΑΣ κ. ΙΩΑΚΕΙΜ

Με σεμνότητα και βυζαντινή μεγαλοπρέπεια ἐνθρονίσθηκε τὴν Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς, 15 Ἰουνίου 2003, ὁ νέος Ἐπίσκοπος Ζάμπιας κ. Ἰωακείμ. Γιά τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἀφίχθηκε ἀπὸ τὴ Ναϊρόμπη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κένυας καὶ Εἰρηνοπόλεως κ. Μακάριος, ἐκπροσωπώντας τὸν Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Πέτρο, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἰννοκέντιο Μπιακατόντα, Ἀκαδημαϊκὸ Διευθυντὴ τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς Μακάριος Γ', τῆς Κένυας.

Στὴν τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως προσῆλθαν ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ζάμπιας, οἱ Ὑπουργοὶ Ἐσωτερικῶν, Ὑγείας καὶ Γεωργίας, ὁ Ἀντιδήμαρχος τῆς Λουσάκας, ὁ Ἀποστολικὸς Νουντσιας, ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς καὶ ὁ Ἀγγλικανὸς Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ Ἐκπρόσωπος τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας, οἱ Πρέσβεις τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Γερμανίας, ὁ ἐπίτιμος Πρόξενος τῆς Κύπρου, Βουλευτὲς καὶ πλῆθος Ὁρθοδόξων Ἀφρικανῶν, Ἑλλήνων, Ρώσων, Σέρβων καὶ Οὐκρανῶν.

Προσφωνώντας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Μακάριος, μετέφερε τὶς εὐχὲς καὶ εὐλογίες τοῦ Πατριάρχου καὶ ἐκάλεσε τὸ νέο Ἐπίσκοπο νὰ ἐπιδείξει πίστη, φόβο Θεοῦ, συγχωρητικότητα καὶ ἱεραποστολικὸ ζῆλο.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ζάμπιας κ. Ἰωακείμ ἐξέφρασε τὶς εὐχαριστίες του πρὸς τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν Ἱερά Σύνοδο γιὰ τὴν ἐκλογή του καὶ ὑποσχέθηκε νὰ ἀναλώσει ἑαυτὸν γιὰ νὰ διακονήσῃ τὸ Ὁρθόδοξο ποίμνιο τῆς Ἐπισκοπῆς Ζάμπιας καί, ἰδιαίτερα, ὅτι θὰ ἀσκήσῃ ἱεραποστο-

λὴ ἀνάμεσα στοὺς κατοίκους τῆς Ζάμπιας, οἱ ὁποῖοι, παρ' ὄλη τὴ φτώχεια καὶ τὶς ἀρρώστιες πού τοὺς μαστίζουν ἀναζητοῦν τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Τὴν τελετὴ ἐκλήισε ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς χώρας Dr Mumba, ὁ ὁποῖος ὑποσχέθηκε κάθε δυνατὴ συμπαράσταση ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκάλεσε τὸν Θεοφιλέστατο νὰ διακονήσῃ μὲ ταπεινὴσιν καὶ ἀγάπῃ τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἐπισκοπὴ Ζάμπιας ἀρχίζει τὴν ἱεραποστολικὴν προσπάθεια ἐκ τοῦ μηδενός. Ὁ νέος Ἐπίσκοπος αἰσιοδοξεῖ ὅτι ὑπάρχει πεδῖον δράσεως ἀνοικτὸ καὶ εὐελλπιστῆ ὅτι θὰ ὑπάρξῃ ἀναταπόκριση ἀπὸ τοὺς φίλους τῆς ἱεραποστολῆς, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ προωθήσῃ τὸ πρόγραμμα δράσεώς του, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει ποιμαντικὸ καὶ κατηχητικὸ ἔργο, ἀνέγερση ναῶν, σχολείων, κλινικῶν καὶ ἄλλης δραστηριότητες.

Ἦδη, ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς ἐπισκοπικῆς του διακονίας, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος ἐπισκέφθηκε διάφορες περιοχὲς καὶ ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκη δραστηριοποιήσεως γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Ὁρθοδοξίας ἀνάμεσα στὸν τοπικὸ πληθυσμὸ.

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ζάμπιας*



*Ὁ νέος Ἐπίσκοπος Ζάμπιας κ. Ἰωακείμ τὴν ἡμέρα τῆς ἐνθρονίσεώς του.*

## Ἡ Μυστηριακὴ Ζωὴ στὴν ἱεραποστολικὴ διακονία

Εἶναι ὄντως γεγονός ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ εἶναι μυστηριακὴ ζωὴ. Ἡ ἀποστολικὴ μας Ἐκκλησία εἰσάγει τοὺς νεοφωτίστους στοὺς κόλπους τῆς ὅπου ὑπάρχει ἡ νέα ζωὴ, ἡ μυστηριακὴ ζωὴ. Ὁ διάκονος τῆς Ἐκκλησίας πηγαίνει εἰς «πάντα τὰ ἔθνη» καὶ καλεῖ σὲ μετάνοια. Ὑπακούει στὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου «Πορευθέντες...». Ζώντας πρῶτα ὁ ἴδιος τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας μέσα στὴν Ἐκκλησία, αἰσθάνεται ὅτι εἶναι ἀνάγκη ὁ κάθε ἄνθρωπος νὰ οικειοποιηθῆ αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς σωτηρίας. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἡ ἱεραποστολικὴ του διακονία ἔχει σάν κύριον σκοπὸ νὰ φέρῃ τὸν ἄνθρωπο στὴν μυστηριακὴ ζωὴ γιὰ ἀγιασμό, φωτισμό, μεταμόρφωση, τελείωση καὶ σωτηρία.

Γι' αὐτὸ ἱεραποστολικὴ προσπάθεια χωρὶς μυστηριακὴ ζωὴ, ἀπὸ Ὁρθόδοξη ἱεραποστολικὴ ἀποψη, δέν εἶναι ἀληθινὴ ἱεραποστολικὴ διακονία καὶ οὔτε νοεῖται ὡς Ὁρθόδοξη ἱεραποστολή. Τὸ στοιχεῖο τῆς μυστηριακῆς ζωῆς



*Ὁμαδικὲς βαπτίσεις στὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου, Μπουκόμπα*

πρέπει νὰ τονίζεται καὶ στὴ θεωρία καὶ στὴν πράξη τῆς Ὁρθόδοξης ἱεραποστολικῆς διακονίας. Ὅλα τὰ μυστήρια πρέπει νὰ διδάσκονται καὶ νὰ τελιοῦνται στὴν πρώτη γραμμὴ τῆς ἱεραποστολικῆς προσπάθειας τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἱεραπόστολος πρέπει νὰ προσεγγίζει στὴν ἱεραποστολικὴ διακονία ὅλα τὰ πρόσωπα καὶ ὅλα τὰ πράγματα ὡς φορέας τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ νέος ἐν Χριστῷ ἄνθρωπος, διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σώζεται μὲ τὴν Θεία Χάρη. Τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀγωγοὶ τῆς Θείας Χάριτος. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὡς κιβωτὸς τῆς σωτηρίας εἶναι καὶ κιβωτὸς τῆς Θείας Χάριτος.

Ἐξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν ὑπάρχει σωτηρία. Μέσα στὴν Ἐκκλησία σώζεται κανεὶς, ἐάν εἶναι ὄντως ζωντανὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Ζωντανὸ μέλος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἐκεῖνο πού εἶναι φορέας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῆς.

Γι' αὐτὸ ἡ ἱεραποστολικὴ διακονία πρέπει πάντα νὰ μεριμνᾷ γιὰ τὴν μυστηριακὴ ζωὴ τῶν πιστῶν.

*† ὁ Μπ. Ἰ.*

*Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μπουκόμπα κ. Ἱερώνυμος βαπτίζει τρακόσιους νέους Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς στὸν ἱερό ναὸ ὀσίου Δαβίδ, Μαμπίρας, στὴν Τανζανία.*



## Άπολογισμός τριμήνου Ιουλίου - Σεπτεμβρίου 2003 Γραφείου Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς

Άπό τό Γραφεῖο Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς ἐστάλησαν, κατά τό τρίμηνο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου 2003, στίς ἱεραποστολικές χώρες, τά κάτωθι:

<b>Κένυα:</b>		<b>Μπραζαβίλ:</b>	
• Μισθοί 123 ἰθαγενῶν κληρικῶν	36.900	• Μισθοί 4 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.400
• Συντάξεις 15 κληρικῶν	4.500	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	900
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	5.410		<b>3.300 €</b>
• Ἐπίδομα ἱεραποστόλου	2.100	<b>Καμερούν:</b>	
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	720	• Μισθοί 17 ἰθαγενῶν κληρικῶν	5.100
• Εἰσιτήρια ἱεραποστόλων	1.480,13	• Συντάξεις 5 κληρικῶν	1.500
	<b>51.110,13 €</b>	• Ἐπίδομα ἱεραποστόλου	600
			<b>7.200 €</b>
<b>Μπουκόμπα:</b>		<b>Τσάντ:</b>	
• Μισθοί 27 ἰθαγενῶν κληρικῶν	8.100	• Μισθοί 3 ἰθαγενῶν κληρικῶν	900 €
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	600	<b>Γκάνα:</b>	
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	3.235	• Μισθοί 20 ἰθαγενῶν κληρικῶν	6.000
	<b>11.935 €</b>	• Συντάξεις 3 κληρικῶν	900
		• Ἐπίδομα ἱεραποστόλου	600
<b>Ντάρ Ἔς Σαλαάμ:</b>		• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	200
• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	600 €		<b>7.700 €</b>
<b>Ούγκάντα:</b>		<b>Ἀκτή Ἐλεφαντοστοῦ:</b>	
• Μισθοί 28 ἰθαγενῶν κληρικῶν	8.400	• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	300 €
• Συντάξεις 6 κληρικῶν	1.800	<b>Νιγηρία:</b>	
	<b>10.200 €</b>	• Μισθοί 15 ἰθαγενῶν κληρικῶν	8.400
<b>Κογκό:</b>		• Σύνταξη 1 κληρικοῦ	600
• Μισθοί 57 ἰθαγενῶν κληρικῶν	34.200	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	9.088
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	1.454,35	• Ἐπιχ/γηση Σεμιναρίου «Ἁγ. Ἀντώνιος»	5.000
	<b>35.654,35 €</b>		<b>23.088 €</b>

<b>Μπενίν:</b>	
• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.900
• Σύνταξη 1 κληρικοῦ	300
	<b>4.200 €</b>

<b>Μαδαγασκάρη:</b>	
• Μισθοί 13 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.900
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	3.840
	<b>7.740 €</b>

<b>Ζιμπάμπουε:</b>	
• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	300
• Ἀγορά μηχανήματος φωτοτυπικοῦ καί fax	1.500
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	58
• Ἐξοδα ἀποστολῆς	70,80
	<b>1.928,80 €</b>

<b>Κορέα:</b>	
• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.100
• Ἐπιδόματα ἱεραποστόλων	1.200
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	380
	<b>3.680 €</b>

<b>Ἰνδία:</b>	
• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.400
• Ἐπιδόματα ἱεραποστόλων	1.200

• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.120
	<b>5.720 €</b>

<b>Ἰνδονησία:</b>	
• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.100
• Σύνταξη 1 κληρικοῦ	300
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	30
	<b>2.430 €</b>

<b>Φιλιππίνες:</b>	
• Μισθοί 3 ἰθαγενῶν κληρικῶν	900
• Μισθοί 4 ἰθαγενῶν μοναχῶν	1.200
	<b>2.100 €</b>

<b>Ταϊλάνδη:</b>	
• Ἐπίδομα ἱεραποστόλου	600 €

<b>Ταϊβάν:</b>	
• Ἐπίδομα ἱεραποστόλου	600
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	1.810
	<b>2.410 €</b>

<b>Χόνγκ Κόνγκ:</b>	
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	300 €

<b>Παναμάς:</b>	
• Λειτουργικά καί κατηχητικά βιβλία	310,23 €



Ἐνοικία γεωτρήσεως  
στό χώρο τοῦ ὀρφανοτροφείου θηλέων  
στήν Καλκούτα Ἰνδίας

**Ερώτηση:**

Μπορεί νά παρίσταται στήν ιερολογία τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ὡς παράνυμφος (κουμπάρος) ἑτεροδόξος χριστιανός;

**Ἀπάντηση:**

Τό ἐρώτημα αὐτό δημιουργεῖται ἀπό τό γεγονός ὅτι σέ μία ιεραποστολική χώρα, ὅπου ὁ πληθυσμός της δέν ἀνήκει ἀμιγῶς στήν Ὁρθόδοξη πίστη, ἀλλῆ ἀποτελεῖται ἀπό διάφορες θρησκευτικές ἢ καί ὁμολογιακές χριστιανικές ομάδες ἀναπτύσσονται γνωριμίες καί φιλίες ὄχι μόνο μεταξύ ὁμοδόξων ἀλλῆ καί μεταξύ ἑτεροδόξων. Σήμερα, δυστυχῶς, τό πρόβλημα-ἐρώτημα αὐτό δημιουργεῖται ἀκόμη καί στόν ἐλληνικό χώρο ἔνεκα καί τῆς «παγκοσμιοποίησης», παρά τό γεγονός, ὅτι ὁ ἐλληνικός πληθυσμός τῆς Ἑλλάδος κατὰ τή συντριπτική του πλειοψηφία ἀνήκει στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἔτσι καί στήν πρώτη καί στή δευτέρα περίπτωση καί ἔνεκα τῆς συνάψεως στενῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν πολιτῶν ἀντιμετωπίζεται τό ἐρώτημα, ἄν μπορεῖ ἕνας ἑτεροδόξος, π.χ. ἕνας Ρωμαιοκαθολικός χριστιανός, νά παραστέῃ ὡς παράνυμφος-μάρτυρας στήν ιερολογία τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου μεταξύ δύο ὀρθοδόξων ἢ καί μεταξύ ἑνός ὀρθοδόξου καί ἑνός ἑτεροδόξου χριστιανοῦ. Ὡς ἀφετηρία καί προϋπόθεση γιά τήν ἀπάντηση στό προκείμενο ἐρώτημα, ἔχουμε καί τό γεγονός, ὅτι οὔτε ἡ Ἁγία Γραφή οὔτε οἱ θεῖοι καί ἱεροί κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας ἔχουν θεσπίσει κάποια διάταξη περί τῶν παρανύμφων συγκεκριμένως, ἢ ὁποῖα θά μᾶς ἐδέσμευε ὡς πρός τήν ἀντιμετώπιση τοῦ θέματος. Ἄρα ἔχουμε κάποια ἐλευθερία κινήσεων σύμφωνα καί μέ τόν ὀρισμό τοῦ Ἁγ. Παύλου: «Ἄμαρτία δέ οὐκ ἐλλογεῖται μή ὄντος νόμου» (Ρωμ. 5,13. Πρβλ. καί Ρωμ. 7, 7-8).

Θά ἔλεγε κανείς ἡ Ἐκκλησία γνωρίζουσα ἢ καί προβλέπουσα τίς τότε καί τίς μελλοδικές (σημερινές) πολιτικο-κοινωνικές ἐξελίξεις, δέν θέλησε νά ἐπιβάλλει ὅρους καί νά πάρει μέτρα, τά ὁποῖα θά δυσκόλευαν τήν ἐπί γῆς συμβίωση τῶν ἀνθρώπων, ἐφ' ὅσον μάλιστα αὐτές δέν θά εἶχαν δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις καί στή σωτηρία τους καί στήν προετοιμασία τους γιά τήν ἀλλήνη ζωή.

Ἡ ἀπάντηση, λοιπόν, στό τεθέν ἐρώτημα, μπορεῖ νά εἶναι ἀναλογικά, θετική ἢ ἀρνητική, ἄν λάβουμε ὑπ' ὄψη ὅτι σήμερα ἡ Ἐκκλησία, ἔστω κατ' οἰκονομίαν, ἔχει ἐπιτρέψει ἀκόμη καί αὐτούς τοὺς μικτούς γάμους μεταξύ ὀρθοδόξων καί ρωμαιοκαθολικῶν, καθὼς καί μεταξύ ὀρθοδόξων καί προτεσταντῶν (πλήν ὠρισμένων, τῶν ἀκραίων ομάδων).

Ἐξάλλου σ' αὐτήν τήν ἀντιμετώπιση συντελεῖ καί τό γεγονός, ὅτι οἱ παράνυμφοι κατ' οὐσίαν εἶναι πρόσωπα, τά ὁποῖα στήν προκειμένη περίπτωση τοῦ μυστηρίου τοῦ

γάμου λειτουργοῦν κυρίως ὡς μάρτυρες τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καί ὡς μελλοδικοὶ συμπαραστάτες ἢ διαιτητές στίς δύσκολες στιγμές τοῦ ἀνδρογύνου.

Ἄλλῃ καθήκοντα καί ἄλλες εὐθύνες ἀναλαμβάνει ὁ ἀνάδοχος (νουνός) κατὰ τό μυστήριο τῆς βαπτίσεως ἑνός νηπίου. Ἐκεῖ ἀναδέχεται τό βαπτίζομενο νήπιο καί ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά τό κατηχήσει μαζί μέ τοὺς γονεῖς του στήν Ὁρθόδοξη πίστη. Καί γι' αὐτό στήν περίπτωση τοῦ βαπτίσματος ὁ ἀνάδοχος πρέπει ὀπωσδήποτε νά εἶναι ὀρθόδοξος χριστιανός καί μάλιστα καλῶς κατατοπισμένος στή διδασκαλία, τήν πίστη καί τή ζωὴ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό οὔτε ὁ ἑτεροδόξος παράνυμφος - κουμπάρος μπορεῖ νά βαπτίσει κάποιο ἀπό τά παιδιά αὐτῶν στοὺς ὁποῖους παρίσταται ὡς παράνυμφος.

Περαιτέρω θά σημειώναμε, ὅτι ἐφ' ὅσον οἱ παράνυμφοι ἐκλαμβάνονται ὡς μάρτυρες τοῦ γεγονότος τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου καί ὄχι ὡς κοινωνοί, ἢ χορηγοὶ αὐτοῦ, παρακάμπουμε καί τό πρόβλημα τῆς συμμετοχῆς καί τῆς συμπροσευχῆς ὀρθοδόξων μέ ἑτεροδόξους. Ἀπό αὐτό πάλι καθίσταται φανερό ὅτι οἱ κουμπάροι – μάλιστα γενικῶς καί ὄχι μόνο στήν περίπτωση τῶν ἑτεροδόξων – δέν δικαιούνται οὔτε ὑποχρεοῦνται νά συμμετέχουν στή λήψη τοῦ κοινοῦ ποτηρίου. Ἄλλῃ οὔτε εἶναι ὑποχρεωμένοι νομικῶς-τυπικῶς νά συμμερίζονται τίς κοινές στιγμές εὐτυχίας ἢ δυστυχίας τοῦ ἀνδρογύνου.

Μετά ἀπό τήν παράθεση τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων καί παραμέτρων θά μπορούσαμε νά δώσουμε τίς ἐξῆς ἐπί μέρους ἀπαντήσεις:

1. Ἡ συμμετοχή ἑτεροδόξου παρανύμφου-κουμπάρου σέ μικτό γάμο ὀρθοδόξου μέ ἑτεροδόξο, εἶναι δυνατόν νά γίνει δεκτή, ἢ μπορεῖ, τό καί προτιμότερο, νά παρίστανται ἀπό κοινοῦ ὡς παράνυμφοι ἕνας ὀρθόδοξος καί ἕνας ἑτεροδόξος χριστιανός (χάριν ἰσότητος).

2. Ἡ συμμετοχή ἑτεροδόξου παρανύμφου-κουμπάρου μᾶλλον πρέπει νά ἀποφεύγεται στήν περίπτωση πού καί οἱ δύο νυμφευόμενοι εἶναι ὀρθόδοξοι, ἄν λάβουμε ὑπ' ὄψη κατ' ἀναλογία καί αὐτά πού λέει ὁ Ἁγ. Παῦλος στοὺς Κορινθίους (Α' Κορ. 6, 1ἔξ. καί Β' Κορ. 6,14).

3. Τέλος μπορούμε νά σημειώσουμε, ὅτι δέν εἶναι ἀπαράιτη ἡ ὑπαρξη παρανύμφου, ἰδίως στήν περίπτωση πού ἔχει προηγηθεῖ πολιτικός γάμος, ἢ ὁ καθιερωμένος ἐθιμικός, γιά τή συγκεκριμένη χώρα, γάμος.

*Καθῆγητὴς Παναγ. Μνούμης*

**«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις ὠρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»**

(Πράξ. ια' 29)

**Ἀπὸ 1-4-2003 ἕως 30-6-2003 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό Ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τοὺς:**

Ἁγαθαγγέλου Β. 150 • Ἀγάλογλου Δ. 10 • Ἀγγελιδάκη Σ. 10 • Ἀγγελίνα Π. 300 • Ἀγοραστόπουλο Δ. 30 • Ἀηδόνη Ἀ. 120 • Ἀθανασιάδου Δ. 50 • Ἀθανασίου Α. 10 • Ἀθανασόπουλο Κ. 10 • Ἀϊβαζάκη Ἀ. 60 • Ἀλεξάκη Μ. 50 • Ἀλεξάνδρου Ἰ. 30 • Ἀλεξοπούλου Β. 60 • Ἀλιμπράντη Β. 45 • Ἀναγνωστοπούλου 150 • Ἀναγνωστοπούλου Ἐ. 300 • Ἀναστασία Ἀ. 60 • Ἀναστασία Ἰ. 60 • Ἀναστασιάδου Ε. 150 • Ἀναστασιάδου Π. 230 • Ἀναστασιάδου Χ. 80 • Ἀνδρεάδου Δ. 50 • Ἀνδρέου Μ. 30 • Ἀνδριανοῦ Χ. 50 • Ἀνεσίδη Θ. 20 • Ἀντελῆ - Τσιόλη Π. 25 • Ἀντωνάκου Ἰ. 50 • Ἀντωνάτου Π. 20 • Ἀντωνιάδου Ἀ. 100 • Ἀντωνοπούλου Μ. 50 • Ἀντωνόπουλο Ἀ. 300 • Ἀνωγιάτη Ν. 60 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2710) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1663) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1664) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3276) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1669) 15 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1665) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2121) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2122) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2167) 200 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2407) 10 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2825) 1.000 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2408) 30 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2409) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2185) 30 • Ἀνώνυμο

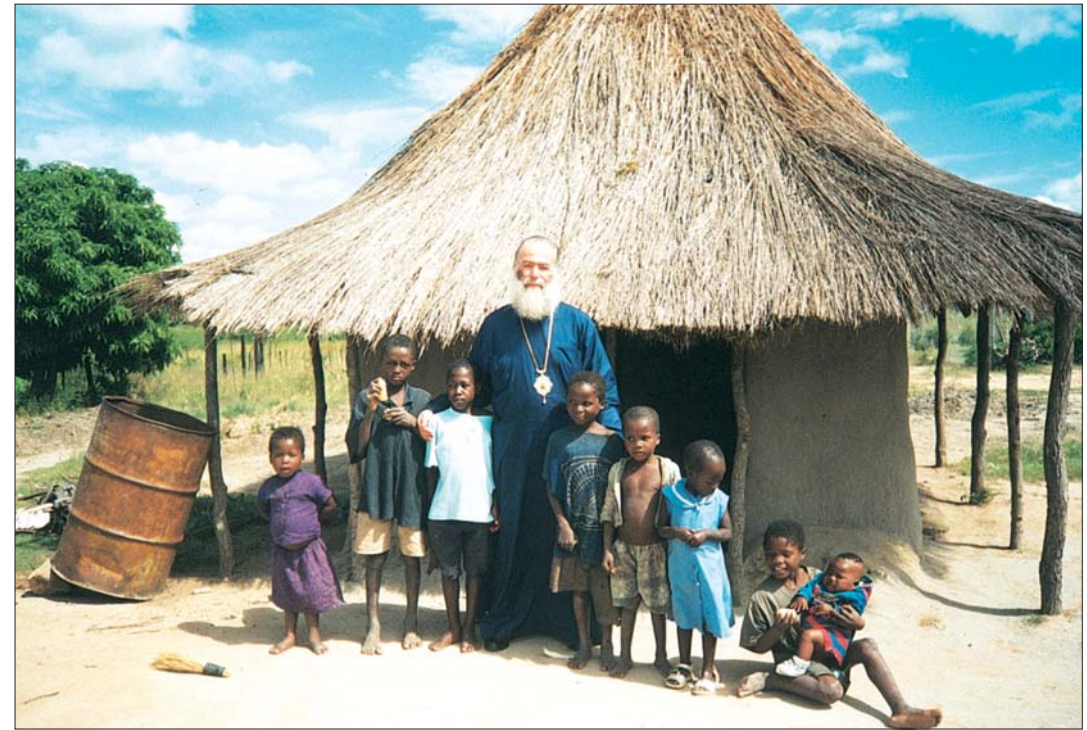
(ΓΕ2414) 20 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2194) 120 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2419) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2420) 20 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2421) 10 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2099) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2901) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2432) 90 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2255) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2929) 80 • Ἀνώνυμο (ΑΑ1167) 100 • Ἀνώνυμο (ΑΑ1168) 70 • Ἀνώνυμο (ΑΑ1187) 40 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1789) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2989) 15 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2994) 15 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2999) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1634) 10 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1850) 200 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3119) 180 • Ἀνώνυμο (ΑΑ946) 20 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3126) 200 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3164) 20 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2611) 120 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2631) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1922) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1924) 1.500 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1609) 70 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3194) 1.500 • Ἀνώνυμο (ΑΑ1195) 100 • Ἀνώνυμο (ΔΕΠ59) 10 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1653) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2364) 10 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2365) 5 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2369) 5 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1662) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2067) 10 • Ἀνώνυμο (ΔΕΠ77) 5 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1679) 280 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2449) 600 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3253) 30 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2722, 2723) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1635) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1546) 30 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2416) 400 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3160) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2347) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2402, 3154) 700 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2792) 200 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2967)

220 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1631, 2374, 3157) 360 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1607, 1633, 2957) 300 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2705) 450 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1700) 300 • Ἀνώνυμο (ΑΑ1223) 20 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2360) 750 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2738) 57 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2401, 3190) 1.300 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2413) 150 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1667) 30 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2984) 600 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2569) 100 • Ἀνώνυμο (ΑΑ1182) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3156) 60 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1802) 350 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1897) 100 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2556) 15 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3057) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2042) 300 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2552) 20 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1974) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1611, 1680) 60 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2515) 40 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2850) 550 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1816) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ3251) 25 • Ἀνώνυμο (ΓΕ2431) 50 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1610) 2.935 • Ἀνώνυμο (ΓΕ1733) 40 • Ἀνώνυμο (ΔΕΠ48) 10 • Ἀποστολάκου Γ. Ἀ. 50 • Ἀποστολίδου Ἀ. 20 • Ἀποστολίδου Ε. 300 • Ἀραμπατζίδου Ἐ. 150 • Ἀραπικού Ἐ. 10 • Ἀρδανιώτη Κ. Γ. 5 • Ἀρκουλάκη Κ. 50 • Ἀσημένιου Ἐ. 20 • Βαβούρη Γ. 10 • Βαβωμένου Β. 50 • Βαρβέρη Μ. 150 • Βαρελίδου Π. 200 • Βάρη Β. 30 • Βασιλακάκη Ε. 155 • Βασιλειάδου Β. 50 • Βασιλειάδου Ε. 20 • Βασιλειάδου Π. 10 • Βασιλειάδου Ἀ. 30 • Βασιλοπούλου Ἰ. 10 • Βασιλοπούλου Π. 35 • Βασιλοπούλου Σ. 50 • Βαφειάδου Β. 10 • Βελέντζα Π. 20 •

Βερβέρη Μ. 30 • Βέρροιο Χ. 25 • Βιτωράτου Ά. 100 • Βλαμίδου Κ. 30 • Βλαστού Μ. 50 • Βλασιώτη Β. 200 • Βλάχο Δ. 50 • Βλαχογιάννη Λ. Χ. 5 • Βλαχονάσιου Ά. 50 • Βλάχου Ε. 9 • Βογιατζή Π. 30 • Βογιατζή Φ. 20 • Βοιλονάκη Έ. 30 • Βούζα Χ. έμπορο 5 • Βουλγαράκη - Πισινά Ε. 150 • Βουλιγέα Ε. 30 • Βούρηλου Δ. 100 • Βροντού Κ. 100 • Βρουβάκη Π. 630 • Βύζα Έ. 40 • Βυζαντιώτη Ά. 20 • Γάζο Ζ. 10 • Γαλανίτσα Μ. 20 • Γαρμπή Έ. 20 • Γεννηματά Ο. 40 • Γεραμά Ι. Μ. 30 • Γερεμτζέ Ζ. 30 • Γεωργακόπουλο Ί. 2.000 • Γεωργακοπούλου Ά. 20 • Γεωργιάδου Λ. 20 • Γεωργίου Θ. 20 • Γεωργίου Ν. 20 • Γεωργοπούλου Ά. 10 • Γεωργοτά Μ. 120 • Γιαννακάκου Β. 60 • Γιαννακοπούλου Έ. 25 • Γιανναρά Μ. 20 • Γιανναράκη Γ. 400 • Γιαννοπούλου Π. 100 • Γιάπρο Ί. 300 • Γιαρμενίτη Μ. 100 • Γκανασούλη Τ. 55 • Γκιόκεζα Ε. 100 • Γκότση Χ. 20 • Γκούμα Μ. 50 • Γκουργκούλη Β. 50 • Γκουτζινία Ε. 20 • Γκριήλη Ά. 30 • Γκρινιάρη Ά. 150 • Γνυσίου Θ. 30 • Γούρα Σ. 25 • Γραμματικού Ά. 50 • Γρίβα Έ. 100 • Γυαλίστρα Δ. 100 • Δάβανο Ν. 20 • Δαδακαρίδου Έ. 50 • Δάηδα Ά.Π. 25 • Δαμουλάκη Κ. 20 • Δανιήλ 20 • Δέδε Ν. 40 • Δεληγιάννη Δ. 70 • Δεληή Δ. 10 • Δεμερτζίδη Ν. 250 • Δεναξά Ν. 50 • Δεσπότη Ά. 20 • Δημαράτου Ό. 30 • Δημ. Σχ. 250 • Λάρισας 175 • Δημ. Σχ. Άγ. Βασιλείου Κορινθίας 30 • Δημ. Σχ. Έβδομο Ναυπάκτου 90 • Δημ. Σχ. Πυργωτού 130 • Δήμα Β. 30 • Δημητρακόπουλο Δ. 200 • Δημητρακούδη Μ. 150 • Δημητριάδη Κ. 20 • Δημητριάδου Μ. 30 • Δημοκίδου Έ. 30 • Δημοτ. Σχοή. Σαλαμίνας Δεύτερο 30 • Δήμου Γ. 300 • Διαμαντή Χ. 100 • Διαμαντίδου Β. 30 • Διάφα Ά. 50 • Διζέγκο Γ. και Ά. 50 • Δοξα Σ. 25 • Δουβλίδου Έ. 50 • Δοῦρο Ν. 20 •

Δραή Δ. 60 • Δρακάκη Π. 30 • Δρακονταειδή Μ. 15 • Δρίζη Ί. 15 • Δρίτσα Δ. 5 • ΕΑΑΝ Γρ. Προνοίας 50 • Εύαγγέλου Μ. 50 • Εύθυμίου Γ. 100 • Ζαηλακώστα Β. 115 • Ζάννου Ν. 40 • Ζαρκινού Λ. 90 • Ζαρογιάννη Μ. 50 • Ζάρου Μ. 50 • Ζαφειρόπουλο Ν. 12.900 • Ζαχαράκη Ζ. 50 • Ζαχαράκη Κ. 30 • Ζαχαριάδου Θ. 100 • Ζαχαρό Ά. 35 • Ζάχο Ί. 150 • Ζέρβα Ά. 10 • Ζήκου Ε. 50 • Ζήση Θ. 100 • Ζουγανέλη Π. 150 • Ζυγούρα Ά. 30 • Ζυγούρη Α. 80 • Ζών Σ. 300 • Ήλιάδη Κ. 50 • Ήλιακή Ί. 15 • Ήλιοπούλου Σ. 50 • Ήσυχαστήριο «Οι Άγ. Θεόδωροι» 45 • Θεοδοσιάδη Ε. 25 • Θεοδοσιάδου Έ. 30 • Θεοδωρακάκη Μ. 50 • Θεοδωράκη Φ. 30 • Θεόδωρου Μ. 40 • Ι.Μ. Βερούσιας 6.735 • Ήραποστολικός Σύλλογος «Άγ. Κοσμάς ο Αιτωλός» 150 • Ήρομνήμονος Ά. 10 • Ίωαννίδη Ί. 190 • Ίωαννίδη Ί. 200 • Κάβουρα Ί. 150 • Καϊκη Κ. 10 • Καϊκη Λ. 5 • Κακαβά Χ. 150 • Κακαράτσα Ά. 65 • Καλαμπόκα Σ. 20 • Καλαντζάκου Ε. 60 • Καλαντζοπούλου Φάνη 240 • Καλησπέρη Μ. 100 • Καλικάνη - Τσάτσου Μ. 300 • Καλημέρη Γ. 10 • Καλογερά Σ. 150 • Καλογραιάκη Κ. 300 • Καλούδη Ρ. 15 • Καληπάκη Έ. 30 • Καμαριώτου Ε. 50 • Καμπά Ν. 5 • Καμπεράκη Ζ. 200 • Κανδηλάπη Ά. 300 • Κανιό Σ. 70 • Καπάσογλου Φ. 30 • Καπέλου Τ. 30 • Καπετάνιο Θ. 650 • Καπιδάκη Μ. 300 • Καπλάνη Μ. 20 • Καποτά Κ. 15 • Καπώλη Π. 25 • Καραβά Ρέτσου Μ. 50 • Καραβάνη Ε. 60 • Καραβόλα Κ. 20 • Καραθανάση Μ. 15 • Καραθάνου Ο. 20 • Καρακή Χ. 40 • Καρακοβούνη Ε. 100 • Καραμολέγκο 20 • Καραμπαμπά Έ. 30 • Καραμπετάκη Μ. 100 • Καραπάνο Π. Κ. 30 • Καρατζιά Μ. 20 • Καρβούνη Ί. 200 • Καρδαρά Ά. 30 • Καρίκη Ά. 30 • Καροϊωάννα Ό.Ι. 300 • Καρο-

λεμέα Γ. 40 • Καρούτη Ί. 25 • Καρπέτα Μ. 15 • Καρσοφυλά Μ. 100 • Κασσάρα Μ. 100 • Καστρισίτου Α. 90 • Καταγά Μ. 60 • Κατηχ. Σχ. Άρχαγγέλου 20 • Κατηχ. Σχ. Ι.Ν. Άγ. Κων/νου και Έλένης 90 • Κατηχ. Σχοή. Ι.Ν. Άγ. Τριάδος Άργυρ. • Κατηχ. Σχοή. Άγ. Αναργύρων 80 • Κατηχ. Σχοή. Άγ. Μαρκελλάς 110 • Κατσαράνη Κ. 100 • Κατσιγιάννη Χ. 10 • Κατσογιάννη Α. 150 • Κατσίρη Β. 15 • Κατσογιαννοπούλου Π. 200 • Καφάτο Α., Παν/μιο Κρήτης 100 • Καφιέρη Μ. 293,47 • Κεκελέκη Ε. 10 • Κεθαθανάση Ά. 40 • Κεράνη Ά. 180 • Κετσιμπάση Σ. 90 • Κεφαλήδου Σ. 350 • Κιοκπασόγλου Ε. 10 • Κιοσσέ Ά. 30 • Κιοσσέ Ε. 45 • Κηλιμάκη Σ. 30 • Κοζιώλη Ά. 50 • Κοζώνη Γ. 10 • Κοιλούκου Ε. 10 • Κοκκινάκη Υ. 500 • Κοιημάνη Σ. 100 • Κομαρίμα Ί. 50 • Κοντέ Γ. 30 • Κοντζηλέλου Β. 50 • Κοντογιάννη Γ. 150 • Κοντοσοπούλου Μ. 200 • Κοντοῦ Μ. 300 • Κορδή Β. 20 • Κορέτση Ό. 100 • Κορκονή Ε. 60 • Κορνωτάκη Ί. 120 • Κορομάντζου Μ. 150 • Κορωπού Ε. 20 • Κοσκινά - Ράπη Κ. 10 • Κοσμά Ε. 40 • Κοσμίδη Π. 150 • Κοτρώζο Δ. 10 • Κοτσαρίνη Κ. 20 • Κοτσαύτη Θ. 10 • Κουβαρά Κ. 55 • Κούβελα Δ. 100 • Κουγέα Χ. 300 • Κούη Μ. 70 • Κούλη Ί. 200 • Κουλοπούλου Έ. 100 • Κουμμεντάκο Ά. 30 • Κουντουρούδα Γ. 50 • Κουπαράνη Σ. 30 • Κουτρούλη Ρ. 20 • Κουτρούμπα Ά. 44 • Κουτσαγγέλου Ί. 40 • Κουτσαυτάκη Μ. 40 • Κουτσίκου Κ. 30 • Κουτσοπούλου Έ. τοῦ Σ. 5 • Κουτσουράκη Π. 50 • Κοφινά Φ. 10 • Κρητικό Β. 60 • Κρίτσηλη Σ. 150 • Κρισιώνη Μ. 15 • Κρούσκα Κ. 15 • Κυπραῖο Π. 30 • Κυριαλένη Ά. 100 • Κυριαζοπούλου Σ. 150 • Κυριακίδη Ά. 60 • Κώνστα Μ. Α. 100 • Κωνσταντινίδη Ε. 20 • Κωνσταντινίδου



Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζημπάμπουε κ. Θεόδωρος μέ παδιά τής περιοχής Οὔτζι, μπροστά σέ μία παραδοσιακή καλύβα.

Δ. 1.100 • Κωνσταντίνου Ά. 10 • Κωνσταντοπούλου Β. 40 • Κωνσταντουλάκη Η. 10 • Κωσταρέλλου Π. 50 • Κωτίκα Β. 10 • Κωτσάκη Ά. 100 • Λαλουδάκη Σ. 100 • Λαμπριάκο Ξ. 30 • Λαμπρούλια Σ., ιεροψάλτη 100 • Λασπάκη Μ. 100 • Λαχανά Η. 100 • Λεντούδη Α. 400 • Λεντούδη Φ. 300 • Λεουσαράκο Γ. 20 • Λιάκου Π. 200 • Λιάτσου Ν. 11,50 • Λιόλιου Χ. 30 • Λιούλια Σ. 80 • Λοῖζο Σ. Κ. 20 • Λοῖζου Σ. Έ. 60 • Λουδάρο Έ. 60 • Λούκο Κ. 20 • Λουλούδη Ρ. 20 • Λούμου Π. 15 • Λούρο Γ. 50 • Λύκειο - Γυμνάσιο Πλωμαρίου 215 • Λύκου Π. Κ. 50 • Λυκούργου Π. 100 • Λυτσάκο Π. 20 • Μαζαράκη Ί. 20 • Μαζωνάκη Έ. 100 • Μακρή Ά. 20 • Μάλλαμα Π. 20 • Μάλφα Γ. τοῦ Η. 40 • Μάνεση Β. 7 • Μάνεση Ί. 20 • Μάνη Σ. 330 • Μανιάτη Κ. 15 • Μανωλά Λ. 50 • Μαραγιάννη Ν. 30

• Μαραντίδη Η. 50 • Μαργαρίτη Σ. 70 • Μαργέλη Π. 150 • Μαρκαντωνάτου Β. 150 • Μάρκου Ά. 20 • Μαρμαρινό Ί. 200 • Ματζιάρη Γ. 20 • Ματσιώτα Έ. 100 • Ματσούκη Έ. Ό. 10 • Μαυραντώνη Μ. 60 • Μαυρίδη Ά. 120 • Μαυρίδου Ά. 20 • Μαυροφόρου Μ. 15 • Μελησιάρη Ε. 40 • Μέμμου Ε. 20 • Μεντζελοπούλου Ζ. 70 • Μηλίγκο Μ. 30 • Μήλιου Σ. 50 • Μηλιώτη Κ. 10 • Μηλούλη Θ. 50 • Μητρόπολη Έδέσσης 775 • Μητρόπολη Λαρίσης 100 • Μήτσιου Θ. 15 • Μισοδανίτη Κ. 10 • Μιχαηλίδη Ί. και Κ. 60 • Μιχαλάκη Ά. 40 • Μιχαλάκη Έ. 10 • Μιχαήλογλου Α. 25 • Μίχο Π. 5 • Μονή Άγ. Αναργύρων 50 • Μονή Καητεζών 50 • Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Μάκρης 30 • Μονή Μακαριωτίσσης 50 • Μονή Ήεροποτάμου 600 • Μοσκοβάκη Χ. 100 •

Μόσχου Μ. 120 • Μότση Σ. 50 • Μουρέλα Β. 15 • Μουρτζάνο Χ. 50 • Μουστακίδου Δ. 100 • Μουσταφέλου Ί. 150 • Μπακάλη Μ. 300 • Μπακόπουλο 100 • Μπαλοῦ Έ. 50 • Μπάμπη Π. 40 • Μπαντέκα Β.Μ. 5 • Μπάρη Κ. 800 • Μπαρμπέρη Έ. 60 • Μπαρσάκη - Λέρτα Φ. 15 • Μπασλή Χ. 30 • Μπασούκου Σ. 180 • Μπεκούλη Ά. 15 • Μπέλλου Σ. 10 • Μπερτζελέτο Χ. 10 • Μπέση Π. 70 • Μπίκο Ν. 120 • Μπινιάρη Κ. 30 • Μποζόπουλο Κ. 30 • Μπολώση Σ. 30 • Μπονδούκα Κ. 20 • Μπασδίκου Α. 5 • Μπούγια Μ. 20 • Μπουλούκου Ά. 200 • Μπούρη Μ. 100 • Μπουρμά Έ. 50 • Μπουρσινοῦ Β. 40 • Μπουχλή Μ. 180 • Μπρούμα Μ. 15 • Μωκιάτου Γ. 220 • Ναθαναήλ Έ. 40 • Νάκου - Νίτσα Ά. 300 • Ναό Άγ. Γεωργίου Κορακοβουνίου 62,20 • Ναοῦ Άγ. Μελετίου 300 •

Ναό Εύαγ. Θεοτόκου 15 • Νηπιαγωγείο Πετριοῦ 20 • Νιάρχου Δ. 200 • Νικητάκη Μ. 65 • Νικολακόπουλο Γ. 250 • Νικολάου Ε. 30 • Νικολάου Μ. 25 • Νικολόπουλο Δ. 15 • Νικολόπουλο Ν. 200 • Νικολοπούλου Ν. 70 • Νοδάρου Δ. 10 • Νταμούση 20 • Νταντή Μ. 60 • Ξανθάκου Μ. 20 • Ξανθοπούλου Α. 20 • Ξαπλαντέρη Σ. 10 • Ξενικάκη Μ. 20 • Ξενιτή Β. 40 • Ξνταροπούλου Β. 20 • Οικονομάκη Ί. 10 • Οικονόμου Ή. 50 • Όρφανάκη Έ. 50 • Όρφανίδη Ά. 50 • Παδουβᾶ Ν. 120 • Παναγάκου Μ. 20 • Παναγιωτάκη Ά. 30 • Παναγιωτακόπουλο 50 • Παναγιωτοπούλου Θ. 55 • Παναγιωτάκο Γ. Σ. 170 • Παντογιού Π. 240 • Πανούση Μ. 100 • Παπαβασιλείου Ά. 30 • Παπαβασιλείου Ά. 20 • Παπαγγέλη Ά. 195 • Παπαγεωργίου Γ. 110 • Παπαγεωργίου Σ. 80 • Παπαγιαννάκη δ. 50 • Παπαγκίκα Ί. 30 • Παπαγρηγορίου Σ. 15 • Παπαδάκη 60 • Παπαδάκη 100 • Παπαδέδε Ά. 150 • Παπαδημητράκη Έ. 20 • Παπαδημητρίου Β. 10 • Παπαδημητρίου Χ. 5 • Παπαδιά Μ. 225 • Παπαδόπουλο Ί. και Ε. 300 • Παπαδοπούλου Μ. 20 • Παπαδοπούλου Μ. 20 • Παπαθανασίου Β. 40 • Παπαθανασίου Π. 300 • Παπαθεοφάνους 65 • Παπαϊωάννου 30 • Παπακυριακόπουλο Β. 20 • Παπαμιχαήλ Α. 20 • Παπαμόσχου Σ. 35 • Παπανικολάου Μ. 20 • Παπασυροπούλου Μ. 15 • Παπαχριστόφορος Ά. 10 • Παπουτσόγλου Α. 94,50 • Παπᾶ Β. 200 • Παπαρᾶ Ρ. 100 • Παρασκευοπούλου Ά. 10 • Παρδαξή Κ. 70 • Πασιά Ζ. 150 • Πασχάλη Χ. 100 • Πασχαλίδη Ά. 30 • Πατούνα Έ. 90 • Πατρινό Ν. 10 • Πατρών Ά. 50 • Πατσαχάκη Σ. 15 • Πάτση Π. 20 • Παυλή Κ. 50 • Παχιαδάκη Ν. 20 • Παχιό Ί. 20 • Παχιού Ά. 20 • Πέππα Ά. 30 • Πέππα Κ. 100 • Παρισάκη Ά. 100 • Πέρογλου Σ. 20

• Πεσλή Β. Ά. 20 • Πεσλή - Τυμπᾶ Ά. Μ. 20 • Πεταράκη Γ. Π. 10 • Πετρολέκα Κ. 20 • Πετροπουλάκη Ά. 30 • Πετροπούλου - Παπαδοπούλου Κ. 30 • Πιπερίδου Έ. 45 • Πηλαγιώτη Σ. 20 • Πηλιάκη Έ. 30 • Πολεμικό Σ. του Έ. 100 • Πολίτη Ί. 10 • Πολυμερόπουλο Ε. 190 • Πολύτεκνες Μπτ. έπ. 300 • Ποντικού Ν. 16 • Ποταμιά Σ. 70 • Ποτέα Γ. 30 • Πράσινο Γ. 130 • Πτωχίδου Κ. 50 • Πυρίοχο Λ. 15 • Ράγκο Β. 130 • Ράγκο Ί. 30 • Ράγκο Κ. 30 • Ραδίτσα Ξ. 30 • Ράπτη Θ. 15 • Ρεβελλάκη Ν. 20 • Ρήγκο Ά. 30 • Ρίζου Ά. 5 • Ροβίθη Ν. 20 • Ρούμπα Χ. 60 • Ρουμπάνη Χ. 60 • Ρούσου Ή. 20 • Σαββελη Χ. 200 • Σάγια Β. Ν. δικηγόρο 250 • Σακιώτη Κ. 55 • Σαμαντάνη Ά. 20 • Σαμαρᾶ Ε. 5 • Σαπετζίδη Κ. 50 • Σαραντάκο Π. 30 • Σαραφίδη Ν. 70 • Σαρρή Ε. 60 • Σγουροβασιλάκη Κ. 30 • Σεραφειμίδα Δ. 100 • Σιαμουρδάνη Ά. 10 • Σιδερίδου Μ. 15 • Σιμανίδα Ί. 30 • Σίνη Ε. 170 • Σισμανόγλου Λ. 15 • Σίψα Κ. 32 • Σκιάνη Κ. 60 • Σκλαβούνου Μ. 30 • Σκουλίκα Ά. 110 • Σκουρτέλλη Β. 30 • Σοιανάκη Β. 30 • Σούρα Π. 20 • Σούρλα Ό. 100 • Σπανό Κ. 500 • Σπεντζάρη Δ. 10 • Σπέντζου Α. 300 • Σπυρόπουλο Π. 150 • Σπυρόπουλο Χ. 58 • Σπύρου Ι. και Ε. 320 • Σταθόπουλο Χ. 40 • Σταθοράκη Χ. 50 • Στάϊκο Κ. 50 • Σταματάκη Κ. 100 • Σταματάτου Γ. 50 • Σταματοπούλου - Ρούσσου Ά. 50 • Σταμπέλο Γ. 50 • Στάσου Σ. 50 • Σταυριανουδάκη Ά. 20 • Σταυρίδου Σ. 50 • Σταυροπούλου Α. 550 • Σταυροπούλου Έ. 100 • Σταύρου Ε. 85 • Σταυρουλάκη Σ. 15 • Στέφα Γ. 60 • Στραγαλιάκη Ά. 100 • Στραγαλινό Κ. 50 • Στρατή Π. 30 • Σύλληγο «Κυρναίο» 50 • Σύλληγο «Μακρυγιάννης» 300 • Συρίγου Ά. 20 • Σύρμου Α. 30 • Σφάλητου Φ. 400 • Σχοδή Άπολυτρωτική

Ύπ. Θεοτόκου 625 • Ταβλαδωράκη Ά. 60 • Ταμπακόπουλο Β. 20 • Τασιούλη Μ. 3.000 • Ταψη Ν. 40 • Τελώνη Γ. 10 • Τεπελίδου Θ. 700 • Τζαντεᾶ Γ. Σ. 20 • Τζουανάκη Ε. 50 • Τηγάνη Χ. 20 • Τοκτάμη Χ. 45 • Τούμπου Χ. 40 • Τουτουδάκη Ζ. 150 • Τρεμπέλα Μ. 20 • Τριανταφύλλου Ή. 40 • Τσαβαλό 20 • Τσακίρη Δ. 20 • Τσακμάνη Κ. 30 • Τσακνή 50 • Τσακώνα Σ. 60 • Τσαντέ Ά. 50 • Τσαπανοῦ Ά. 100 • Τσαπέλη Έ. 100 • Τσεκούρα Μ. 30 • Τσιάμη Ζ. 10 • Τσιαντόπουλο Δ. 300 • Τσίρη Κ. 100 • Τσιρώνη Ρ. 15 • Τσιχριτζή Γ. 10 • Τσουκαλή Χ. 400 • Τσουρδαλιάκη Ε. 200 • Τσουρουκτζόγλου Μ. 30 • Τσουτσαῖο Ή. 600 • Τσώλη Έ. 60 • Τσώτου Ρ. 20 • Τύπου Έ. 50 • Φαρσαρή Μ. 30 • Φιλ. Σωματ. «Ό Άγιος Χαραλάμπης» 1.500 • Φίλιο Δ. 50 • Φιλίππου Μ. 60 • Φίλο Ή. 20 • Φιλοσόφου Έ. 338 • Φιλοσόφου Μ. 338 • Φιοιλιτάκη Ε. 30 • Φούκα Γ. 20 • Φουντόπουλο Π. 30 • Φραγκιά Έ. 50 • Φραγκόπουλο 50 • Φώτη Μ. 10 • Φωτοπούλου Μ. 10 • Χαϊράκη Σ. 40 • Χαλιᾶση Γ. 150 • Χαμηλοθώρη Κ. 20 • Χαμουρούδη Λ. 100 • Χανιώτη Α. 20 • Χαντζή Τ. 20 • Χαραλαμπάκη Ε. 60 • Χαραλαμπίδη Χ. 10 • Χαρίτου Ά. 30 • Χαρτοφύλη Γ. 140 • Χατζάκη Ά. 50 • Χατζή Χ. 20 • Χατζηγεωργίου Μ. 50 • Χατζηγεωργίου Φ. 10 • Χατζηιωάννου Ά. 30 • Χατζημανώλη Α. 200 • Χατζηνικολάου Μ. 25 • Χατζηπρίμου Θ. 20 • Χήρα Γ. 50 • Χιωτέλλη Μ. 100 • Χουλιᾶρα Α. 50 • Χρηστάκη Γ. 20 • Χρήστου Π. 15 • Χριστόπουλο Δ. 80 • Χριστοφή Β. 15 • Χρυσικοπούλου Έ. 30 • Ψαράκο Μ. 30 • Ψαρουδάκη Π. 30 • Ψυχάρη Δ. 15 • Ψηλοδίγνου Κ. 30 • Greek Orth. Church (Coventry) 136.84 • Sofos Κ. 42,55.

Έπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έπισημάνσεις ταξιδευτή π. Κ.Σ	2
Ή οικουμενικότητα του Άποστόλου Παύλου στην παγκοσμιοποιημένη εποχή μας Έπισκόπου Φαναρίου κ. Άγαθαγγέλου	3
Έγιναν τά θυρανοίξια του ιεροῦ ναοῦ στοῦ Τσοῦντσον Ό Έπίσκοπος Ζήλων κ. Σωτήριος	5
Ό ιερός ναός Εισοδίων τῆς Θεοτόκου στην Καλήκοντα Έρομόναχος Ίγνάτιος Σεννῆς	6
Ίερά Μητρόπολις Ντάρ Ές Σαλαᾶμ Τανζανίας Από τό Γραφείο τῆς Ίεράς Μητροπόλεως	8
Νέα ἀπό τήν Ίεραποστολή Μαδαγασκάρης καί Μαυρικίου Έκ του Γραφείου τῆς Έπισκοπῆς	9
Ένθρονίστηκε ο νέος Έπίσκοπος Ζάμπιας κ. Ίωακείμ Έκ τῆς Ίεράς Έπισκοπῆς Ζάμπιας	10
Ή Μυστηριακή ζωή στην ιεραποστολική διακονία Ό Μπ.Ί.	11
Ποιμαντικοί προβληματισμοί π. Άμβρόσιος Ζωγράφος	12
«Ό Θεός... ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύρα πίστεως» Πρωτοπρ. Γεώργιος Βακωνάκης	13
Οἱ διά Χριστόν σαλιῶ ὡς ιεραπόστολοι Διονύσης Σπεντζάρης	14
Έκπαίδευση καί ιεραποστολή στην Ίνδια Νίκη Παπαγεωργίου	16
Πέντε ἅγιοι ιεραπόστολοι τῆς Εὐρώπης Μ.Σ.Π.	18
Άπολογισμός τριμήνου Ίουλίου - Σεπτεμβρίου 2003 Γραφείου Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς	24
Νομοκανονικά Παν. Ί. Μπούμης	26
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	27

Παρακαλοῦμε νά μὴν ἀποστέλετε ἐσωκλήιστως γραμματόσημα ἀντί του ποσοῦ τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς,γιατί δέν ἔχουμε τή δυνατότητα νά ἀποστέλουμε ἀποδείξεις εἰσπράξεως.

## Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Έτος ΚΒ΄, τεῦχος 87, Ίούλ. - Αὐγ. - Σεπτ. 2003  
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό

\* Πληροφορεῖ με τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

\* Ενημερώνει πάνω στην πολύμορφη πραγματικότητα του κόσμου, που περιλαμβάνει τόσα ἔθνη με ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Έδιοκότης: Άποστολική Διακονία τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος - Ίωάννου Γενναδίου 14 - Αθήνα 115 21.

Έκδοτης-Διευθυντής: Ό Έπίσκοπος Φαναρίου κ. Άγαθαγγέλος, Γενικός Διευθυντής τῆς Άποστολικῆς Διακονίας τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος. Ίασιου 1, 115 21 Αθήνα.

Έδρης: Ό Αρχιεπίσκοπος Τίρανον καί πάσης Άλβανίας κ. Άναστασιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Σύνταξη - Έπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφείο Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς τῆς Άποστολικῆς Διακονίας.

Έπιστολές - Έμβόματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Άποστολική Διακονία, Ίω. Γενναδίου 14 — Αθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Έσοτερικού	€ 5
Κύπρου	5 λίρες Κύπρου
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Τιμή τεύχους	€ 1,25
* Γιά τοὺς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50

\* Ή τιμή εἶναι συμβολική. Δέν ἀποσκοπεῖ στην κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως, ἀλλά στην υπεύθυνη διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικῆς προσφορές γιά τήν ἐκδοση του περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Σωκράτης Μαυρογιάννης.  
Διεύθυνση: Ήπειρου 132 - 188 63 Πέραμα

**PANTA TA ETHNI (All Nations)**

Year 22, No 87, July - Aug. - Sept. 2003

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:  
\* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.  
\* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

**Publisher:** Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

**Founder:** Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

**Editorial Board:** Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

**Letters-Remittances:** "PANTA TA ETHNI" (All Nations)  
Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21  
Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.345.

**Subscription for 1 year:**

Greece	€ 5
Cyprus	5 £ Cyprus
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

**Printed:** By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Άποστολική Διακονία